

PISSARRA

Revista d'ensenyament de les Illes núm. 75 febrer - març 1995

Després de les eleccions sindicals
En els inicis de la Reforma
Pedagogia 95

PISSARRA

Revista periòdica d'informació de
l'ensenyament de les Illes Balears.
Preu 350 pts.

EDITA: STEI

Sindicat de Treballadors de
l'Ensenyament de les Illes.
Carrer de la Vinyassa, 14 07005 Palma
Tf.(971) 460888 Fax.(971) 771200

DIRECCIÓ:

Pere Polo Fernández

COORDINACIÓ:

Joan M. Mas Adrover

CONSELL DE REDACCIÓ:

Gabriel Caldentey Ramos
Neus Santaner Pons
Tomàs Martínez Miró
Sebastià Serra i Juan

COL·LABORADORS:

Aina Moll Marquès
Damià Pons i Pons
Bartomeu Cantarellas Camps
Albert Catalán Fernández
Miquel F. Oliver Trobat
Miquel Rayó Ferrer
Gabriel Janer Manila
Miquel Sbert i Garau
Felip Munar i Munar

PUBLICITAT:

Vinyassa, 14 Palma. Tf: 460888

Els articles publicats en aquesta revista
expressen únicament l'opinió dels seus
autors

PORTADA I IL·LUSTRACIONS:

Antònia Calafat

MAQUETACIÓ I COMPOSICIÓ:

Tino Franco González

IMPRESSIÓ:

Escola de Formació en Mitjans Didàctics

Dip. Legal: PM 533/79

ISSN:1133-052X

Índex

Editorial	3
El major avanç per a la Confederació d'STEs	4
Negociació global i participació	5
Entrevista amb el Secretari General de l' STEI	6
Educació Infantil	11
La Reforma a Primària	12
Sobre alguns tòpics referents a l'Ensenyança Secundària i la LOGSE	14
La Formació Professional	18
Educació d'Adults: Cap a quin futur	21
L'Escola Oficial d'Idiomes	22
La UIB a la cruïlla del canvi	24
L'escolarització a Ciutadella: El problema d'una dècada	26
Pedagogia 95	28
Referència bibliogràfica	34
8 de març, dia de la Dona Treballadora	37

EDITORIAL

A les passades eleccions sindicals l'STEI s'ha consolidat com a força majoritària tot ampliant la seva representació entre el professorat de l'ensenyament públic de les Illes. També entre el personal docent de la UIB. Aquesta consolidació de l'STEI té la seva continuació en el sector de privada, tota vegada que els resultats que es van obtenir en l'actual procés electoral a l'ensenyament privat i concertat ens confirmen, també de bell nou, com a majoritaris en aquest sector (el procés d'eleccions continua fins el 31 de maig)

L'STEI agraeix a tots els treballadors i treballadores de l'ensenyament la confiança dipositada i els demana la seva participació en el procés d'assumpció de competències educatives i en l'aplicació de la Reforma, amb un projecte d'escola de qualitat, adaptat als nostres trets culturals i lingüístics per renovar les estructures actuals i que ens retorni la il·lusió i revaloritzi la funció docent davant el conjunt de la societat.

Al llarg de les darreres setmanes hem demanat el vostre vot; però ni n'hi ha prou amb això. Les eleccions sindicals no serviran per a massa si el professorat no s'anima a participar, a enfortir els sindicats.

A nivell confederal, les passades eleccions han suposat també un augment de representació molt considerable. La Confederació d'STEs ha passat dels 263 delegats/des als 312. És la força sindical i progressista que ha incrementat més significativament la seva presència. Som la primera força sindical al País Valencià, Canàries, Astúries, Cantàbria, la Rioja,

Melilla i a les Illes. Als Països Catalans, els STEs som els que hem obtingut un increment més elevat: més 11 a Catalunya, més 7 al País Valencià i més 4 a les Illes, que fan un total de més 22. El nostre model, autònom, assembleari i nacional es constitueix així en la primera força de l'ensenyament públic: STEs, 312; USTEC (Catalunya), 32; CIG (Convergència Intersindical Gallega), 50. Al País Basc, l'STEE-EILAS –que manté una carta de relacions amb la Confederació d'STEs– és la primera força sindical amb 23 delegats a l'ensenyament públic i 14 a la universitat.

L'STEI s'ha fixat pel període 1994-98 aquestes prioritats:

- Seguir reclamant l'acceleració del procés de transferències educatives, negociat amb les organitzacions sindicals i la comunitat educativa.

- Constitució de la Mesa Sectorial d'Educació de la Comunitat Autònoma.

- Obrir la negociació autonòmica per a l'homologació retributiva dels docents amb els funcionaris de la Comunitat Autònoma.

- Descentralització del MEC: més competències a la Direcció Provincial de Balears i a les oficines delegades de Menorca i Eivissa-Formentera.

- Establir una comissió a la Direcció Provincial que compti amb representació sindical i de la Junta de Personal per a la planificació del sistema educatiu.

- Plans de reciclatge de llengua catalana dins l'horari lectiu, per tal d'aconseguir la plena normalització lingüística i cultural dels centres.

- Negociació i coneixement del Mapa Escolar de les Illes.

- Desplegament de l'art. 35 de la LODE: Creació dels Consells Escolars Municipals i Territorials.

Les reivindicacions dels treballadors i treballadores de l'ensenyament privat segueixen essent bàsicament:

- El conveni únic per a tots els nivells i sectors, i que sigui, a més a més, autonòmic.

- L'homologació real amb els companys d'ensenyament estatal, tant pel que fa a l'analogia retributiva com a la resta de condicions laborals (ràtios, horaris, vacances, formació, etc.)

- La democratització real dels centres.

- Que l'Administració faci complir la normativa vigent (LODE, LOGSE)

- Manteniment de l'ocupació.

A nivell confederal, els STEs reclamen la negociació global de l'aplicació de la LOGSE que contempli aspectes tan substancials com: Mapa Escolar; Política de Personal negociada, no imposada; Cicle 12-14; Decret de Formació Professional; renegociació del Sistema Retributiu; Formació del Professorat, etc.

No esgotam amb aquestes línies el seguit de plantejaments reivindicatius. Cal entendre que la participació és l'eina necessària per intentar aconseguir avanços en el sistema educatiu públic, de qualitat i adaptat als nostres trets culturals i lingüístics que propugnam. Recordem, al capdavant, que un sindicat no són unes sigles, un logotip, sinó l'esforç d'uns treballadors i unes treballadores que lluiten per aconseguir llurs reivindicacions. □

EL MAJOR AVANÇ PER A LA CONFEDERACIÓ D'STEs

La Confederació de Sindicats de Treballadors de l'Ensenyança (STEs), ha estat l'opció sindical que ha experimentat un major ascens (quasi un 20% més), respecte a les eleccions de 1990.

La nostra Confederació és la primera força sindical a 7 comunitats autònomes: Astúries, Balears, Cantàbria, País Valencià, la Rioja, Melilla i Canàries.

Des de la Confederació d'STEs es valora positivament que les centrals sindicals de classe hagin experimentat en conjunt un avanç positiu, aconseguint al voltant del 65% dels delegats i delegades, amb la qual cosa esperam poder avançar en el model d'Escola Pública progressista i de qualitat.

	STEs		ANPE		CSIF		FETE		CCOO		ALTRES	
	90	94	90	94	90	94	90	94	90	94	90	94
Andalússia	44	52	73	69	49	60	40	31	74	70		
Aragó	14	13	11	10	19	21	14	13	11	12		
Astúries	9	10	8	9	6	4	6	7	10	9		
Balears	14	18	3	3	0	0	6	5	6	5		
Canàries	39	45	8	15	5	3	10	3	10	12		
Cantàbria	7	9	8	9	3	3	5	3	4	3		
Cast. i Lleó	28	40	51	47	48	52	36	29	43	41		
Cast. - La Mancha	13	18	42	45	8	11	19	16	37	35		
Catalunya	20	31	13	10	10	2	18	12	68	60	23	32 (USTEC)
Ceuta	1	0	3	2	2	2	4	5	5	6		
Galícia	12	7	23	35	4	2	13	9	24	27	43	50 (CIGA)
Madrid	9	8	18	24	10	9	9	6	29	28		
Múrcia	7	6	11	12	5	10	5	4	11	11		
País Valencià	36	43	20	27	17	7	12	10	31	29		
Rioja	6	7	6	6	2	2	5	4	4	4		
Extremadura	0	0	15	16	13	15	11	10	19	19		
Melilla	4	5	5	3	0	0	2	2	4	5		
C.A. Basca	25	23	3	3	3	0	20	18	15	16		
TOTAL	288	335	321	345	204	203	235	187	405	392		

JUNTA DE PERSONAL DOCENT NO UNIVERSITARI DE LES ILLES BALEARS

El passat dia 31 de gener es va constituir la nova Junta de Personal Docent no Universitari de les Illes Balears, essent elegit president en Sebastià Serra Juan (STEI) i secretari en Vicenç García i Fuster (STEI).

A la reunió del Plenari, la Junta valorà positivament i assumí l'acord de 30 de gener sobre les pràctiques de Magisteri i la matrícula gratuïta, signat per les organitzacions sindicals, el MEC i la UIB.

A petició de l'STEI, es va acordar instar al MEC a obrir una negociació sobre formació permanent del professorat on es contemplin les relacions Universitat-Centres sostinguts amb fons públics.

Així mateix, i també a proposta de l'STEI, s'aprovà una resolució, sobre el Mapa Escolar.

DAVANT LA NOVA ETAPA QUE S'INICIA: NEGOCIACIÓ GLOBAL I PARTICIPACIÓ

La reconversió educativa que comporta l'aplicació de la LOGSE no pot continuar imposant-se per part de les Administracions educatives; per a la Confederació d'STEs és fa necessari realitzar una negociació global de tots els aspectes que es modifiquen per l'aplicació de la Reforma Educativa.

Fins ara, ni el MEC ni la resta de les Administracions Educatives no han acceptat aquesta negociació global; han imposat una pseudonegociació basada en intentar acords parcials sense conèixer la globalitat de les repercussions que per al Professorat implica la reconversió educativa.

Per a la Confederació d'STEs és necessari que s'acceleri el procés de transferències educatives a les Comunitats que no les tenen i que s'articuli una Mesa Estatal de Negociació, en la que hi participin representants del MEC, de les Conselleries d'Educació de les Comunitats amb transferències educatives i dels Sindicats d'ensenyança, en les que es fixarien les línies bàsiques, que afecten a tot l'Estat, de l'aplicació de la LOGSE.

La Confederació d'STEs en aquesta Mesa Sectorial d'Educació planteja al Sr. Secretari d'Estat del MEC la necessitat d'il·lusionar al Professorat en l'aplicació de la reforma; entenem que l'única forma de fer-ho -lluny de la retòrica frase "el candidat és el motor de la reforma"-, és donar-li una completa participació en el seu procés d'aplicació, començant pel reconeixement de la necessitat de la negociació global de la reconversió, que s'ha d'iniciar pel coneixement

-a través de la premsa sabem que es farà públic amb l'any nou- i la negociació de la Xarxa de Centres o Mapa Escolar d'Infantil, Primària i Secundària al qual l'Administració pretén arribar quan es completi l'aplicació de la LOGSE, i també el model de plantilles que es defineix per a cada tipus de Centre. Exigim també el compromís econòmic de les administracions en l'aplicació de la LOGSE, compromís que s'hauria de concretar en la tramitació de la Llei de Finançament de la LOGSE i en la consecució del 6% del PIB per a Educació. Exigim també ser informats dels Pressupostos Educatius per a 1995 i del compliment dels del 1994.

Al mateix temps, és necessari que es renegociï l'homologació, tota vegada que, per a la major part del Professorat, els sexennis no són l'homologació.

L'Educació Infantil i la Primària s'han anat extenent, amb major dotació de recursos humans i econòmics, encara que sense complir-se en la majoria dels casos els mínims marcats per les disposicions vigents, per la qual cosa quasi tot el Professorat i la resta de la Comunitat Educativa veu com l'aplicació de la LOGSE, en aquestes etapes, suposa un simple canvi de nom, i, en molts de casos, un retrocés, tota vegada que, com hem denunciat des de l'STE, manca professorat especialista, es compleixen les ràtios allà on baixa la natalitat..., es reconverteixen en itinerants llocs de treball de Pedagogia Terapèutica, d'Audició i Llenguatge, de Música..., que abans dedicaven tot el seu temps en un centre. Els STEs ens plantejarem la urgència que es dictin instruccions negociades a les Direccions Provincials per tal que això s'esmeni, perquè es negociïn amb les Juntes de Personal les mesures a aplicar en els Centres de cada província.

La Confederació d'STEs també con-

sidera necessari que s'obri una negociació específica sobre l'Escola Rural, començant per la retirada del RD de 16 de novembre pel qual s'estableixen les ràtios tot agrupant alumnes de nivells diferents, i seguint amb les condicions de treball dels i de les itinerants, col·lectiu que creix dia a dia i al qual l'administració obliga a treballar en precàries condicions, incomplint en nombroses províncies les Instruccions dictades per la Direcció General de Centres amb data 15 de setembre.

És necessari que s'afronti en aquesta Mesa Sectorial el tema de la jornada escolar; els STEs defensam que cada comunitat escolar, en virtut de l'autonomia que la LOGSE dona als Centres, estableixi la jornada que millor s'adapti a les seves característiques.

La Confederació d'STEs planteja que es torni sobre l'accés del Professorat del Cos de Mestres al Primer Cicle de l'Educació Secundària, de tal manera que es possibiliti que tot el Professorat pugui optar a aquestes places o a quedar-se en el seu centre.

Davant la continuació del procés d'anticipació de la implantació de l'Educació Secundària exigeix, la Confederació d'STEs planteja novament la necessitat que el procés d'anticipació es faci en els Centres on existeixi consens i es compleixin els requisits mínims pel que fa a Professorat, espais, materials i dotacions pressupostàries.

A Formació Professional els STEs consideram que és necessària la immediata negociació del Decret d'Especialitats de la FP Específica, havent-se de garantir el treball per a tot el col·lectiu de Professorat interí que ara exerceix, i també l'estabilitat en el seu centre per a tot el professorat, i la igualtat de condicions per adscriure's a la Tecnologia de l'Educació Secundària Obligatoria. □

Entrevista amb el Secretari General de l'STEI

J. M.

Durant el proppassat mes de desembre es varen celebrar les eleccions dels representants del professorat a les juntes de personal; el dia 1, pel professorat d'ensenyament públic no universitari, i el 15 de desembre a la Universitat. A l'ensenyament privat i concertat, per la seva banda, les eleccions de representants es van celebrar en un procés que s'acabarà el proper mes de maig.

L'STEI ha tornat guanyar les eleccions, incrementant encara més el seu avantatge sobre els altres sindicats (a privada i concertada es mostra també com a clar guanyador). Demanam al propi Secretari General de l'STEI quina és la valoració dels resultats de les eleccions.

1.- Quina és la clau per interpretar els resultats electorals i les raons de la clara victòria de l'STEI?

Primerament, vull donar les gràcies a tot el professorat que ha participat en les eleccions sindicals, i especialment a tots aquells i aquelles que han posat la seva confiança amb nosaltres i han fet que amb el seu vot obtinguéssim aquesta representació tan majoritària en la Junta de Personal.

Recordem que, des de la seva fundació, el desembre de 1977, l'STEI compta amb la confiança i el suport del professorat tota vegada que (tant en el sector públic com en el privat) ha guanyat sempre les eleccions per majoria.

La raó no és altra que la feina que dia a dia estam fent, i no només durant

el temps de campanya electoral. El professorat sap que sempre li feim costat, en qualsevol reivindicació, consultes, assessorament, etc. Només cal que es posin en contacte en l'STEI i sempre hi trobaran algú disposat a ajudar, bé individualment o bé col·lectivament. Aquests són fets que el professorat sap valorar i apreciar.

2.- Com encara l'STEI la responsabilitat que ha contret davant el professorat?

Amb la responsabilitat de sempre: treball i treball. Vull recordar que durant la campanya, els nostres representants, deixàvem clar que el que oferíem era un programa, pel qual estàvem disposats a lluitar durant els pròxims quatre anys; no prometièiem res concret, tota vegada que no tenim el poder per fer efectives les distintes reivindicacions: oferíem el nostre esforç i lluita per tal de poder fer realitat allò que oferíem en el nostre programa. Junts ho podem aconseguir; no

podem oblidar, però, que ens toca viure uns moments difícils pel que fa a la participació. Ens hem tornat bastant individualistes, volem que ens arreglin les coses, però sense comprometre'ns amb els altres; estam cansats i no participam, i, arribat el cas, buscam solucions individuals. Això no obstant, sembla que s'entreu un canvi en aquest aspecte i podrem tornar a parlar de moments de més participació col·lectiva; pensem, p.e. en els moviments a favor del 0,7%, les campanyes de solidaritat, etc.

Recordem, al capdavant, que un sindicat no són unes sigles, un logotip; és l'esforç conjunt d'uns treballadors que lluiten per aconseguir uns objectius. El "sindicat", sense uns treballadors que empenyen i li donen suport, no és res. Entre tots aconseguim els nostres objectius.

3.- Quins són els aspectes concrets a reivindicar durant els propers quatre anys, fins a les properes eleccions?

Són varis, uns a nivell de comunitat autònoma i altres a nivell de territori MEC; no oblidem que encara no tenim transferències en matèria educativa.

A nivell autonòmic, la primera cosa que anam a reivindicar és l'establiment d'una mesa de negociació o d'estudi per anar assentant les bases de funcionament per quan ja es tinguin les competències. Des de l'STEI pensam que en aquests moments en què encara no hi ha interessos concrets, tota vegada que no hi ha competències, es podria anar muntant tota l'estructura que haurà d'administrar tots els recursos educatius de la nostra comunitat. Seria una llàstima que, havent tingut el temps per fer-ho, al l'hora de la veritat s'hagués d'anar amb preses i improvisant de mala manera.

Per això, seria molt convenient poder saber ja què passarà amb la Llei de la Funció Pública; si es mantindrà tal com està o si hi haurà canvis. Recordem que amb les transferències més de 6.000 funcionaris docents seran transferits, molts més que tots els altres junts; sense oblidar la nònima del professorat de l'ensenyança concertada.

Des de l'STEI reclamam una Conselleria d'Educació amb totes les competències.

I demanam que es modifiqui la Llei de la Funció Pública, perquè si no es creuen una sèrie de problemes de difícil solució en el camp de l'ensenyança. Actualment tots els funcionaris depenen de la Conselleria de la Funció Pública i nosaltres demanam que tot el personal d'ensenyança depengui de la Conselleria d'Educació (fins i tot el dels tres centres de Son Rullán), i que es puguin negociar directament la composició de les plantilles dels centres, les substitucions, etc. Per això, s'ha de modificar la llei.

Pel que fa al professorat ens proposam la millora de les condicions laborals i econòmiques i l'adequació de la Reforma als trets culturals, lingüístics i socio-econòmics de la nostra comunitat.

Les reivindicacions dels treballadors i treballadores de l'ensenyament privat segueixen essent bàsicament aquestes: El conveni únic per a tots els nivells i sec-

tors i que sigui, a més a més, autonòmic. L'homologació real amb els companys d'ensenyament estatal tant pel que fa a nivell d'analogia retributiva com pel que fa a la resta de condicions laborals (ratio, horari, vacances, formació, etc.), homologació extensiva també a tots els sectors i nivells de l'ensenyament privat. La democratització real dels centres. Que l'Administració faci complir la normativa vigent (LODE, LOGSE). Manteniment de l'ocupació.

Des de l'STEI reclamam una Conselleria d'Educació amb totes les competències

En aquests moments estam acabant un document sobre transferències i rei-

vindicacions que entregarem a la Conselleria on es plantegen totes aquestes inquietuds i reivindicacions.

Les reivindicacions de l'STEI davant el Ministeri d'Educació en aquests moments es concretitzen en:

- Elaboració definitivat del Mapa Escolar.

- Funcionament del Cicle 12-14.

- Estabilitat del professorat interí.

- Negociació del Decret d'Especialitats a Secundària i coneixement de la xarxa definitiva d'ensenyament secundari

4.- Expectatives davant la transferència de competències educatives? Com es prepara aquest traspàs?

Ens preocupa que es paralitzi el traspàs, que es .... saber com van les universitàries, tota vegada que a través de la premsa s'informa que es retardarà tot el

REIVINDICACIONS ESPECÍFIQUES DE L'STEI

Aquestes eleccions sindicals han estat les terceres. S'enmarquen dins el procés de Transferències Educatives. Cal comptar amb un Sindicat de Treballadors i Treballadores de l'Ensenyament encara més fort per poder negociar la millora de les condicions laborals i econòmiques del professorat i l'adequació de la Reforma als trets culturals, lingüístics i socio-econòmics de la nostra comunitat.

L'STEI propugna:

- 1.- Accelerar el procés de Transferències. Procés negociat amb les organitzacions sindicals i la comunitat educativa.
- 2.- Constitució de la Mesa Sectorial d'Educació de la Comunitat Autònoma.
- 3.- Obrir la negociació autonòmica per a l'Homologació Retributiva dels docents amb els funcionaris de la Comunitat Autònoma.
- 4.- Descentralització del MEC: més competències a la Direcció Provincial de Balears i a les oficines delegades de Menorca i Eivissa-Formentera.
- 5.- Establir una comissió a la Direcció Provincial que compti amb representació sindical i de la Junta de Personal per a la planificació del sistema educatiu.
- 6.- Actualització del plus d'insularitat i adaptació a cada realitat insular.
- 7.- Plans de reciclatge en Llengua Catalana dins l'horari lectiu, per tal d'aconseguir la plena normalització lingüística i cultural dels centres.
- 8.- Desplagament de l'art. 35 de la LODE: Creació dels Consells Escolars Municipals i Territorials.
- 9.- Negociació i coneixement del Mapa Escolar de les Illes Balears.
- 10.- Negociar totes les mesures i disposicions que comporta el procés de Reforma Educativa, adequant-les a la nostra realitat nacional.

procés a causa de la celebració de les eleccions autonòmiques, i també a través de la premsa, el Conseller reclama les transferències universitàries. Es necessita claredat i coherència.

5.- Quines són les aportacions més significatives de l'STEI al professorat i, en general, al món educatiu de les Illes?

Independentment de totes les aportacions sindicals que ha fet l'STEI, vull recordar que hem estat capdavanters en molts de casos i sectors. Recordem, per exemple, que vàrem dur la informació sobre la Reforma Educativa per tots els pobles, a través d'uns debats en els quals es convidaven els pares, els alumnes i els regidors d'educació. Vàrem ésser el primer sindicat participant en el II Congrés de Ciutats Educatives celebrat a Göteborg, que ara està ja obert a tots els sectors educatius.

Mantenim una Escola de Formació en Mitjans Didàctics per la qual ja han passat milers de professors, i que ha realitzat un abundós material didàctic que serveix, sens dubte, de suport i ajuda al professorat.

No oblidem la gran tasca que ha dut a terme l'STEI en el camp de la normalització lingüística. Hem analitzat en profunditat l'Ordre de la Conselleria sobre ensenyament del català. D'aquesta anàlisi n'ha resultat un recurs a l'article 4t, que preveu l'ús exclusiu d'una sola llengua. Hem proposat la modificació d'aspectes que consideram insuficients i una sèrie de mesures sobre formació del professorat, reciclatge, a la vegada que demanam a la Conselleria que expliciti el seu pla d'actuació.

L'STEI -tal com dies després de les eleccions sindicals em va dir un inspector- s'ha convertit en punt de referència per al professorat.

6.- Com van sorgir la idea i la realització de l'Escola de Formació en Mit-

jans Didàctics? Amb quina ajuda es compta?

La idea va sorgir en constatar com de cada vegada hi havia més professorat en atur o que treballava en activitats distintes d'aquelles per a les quals s'havia preparat, i, per altra part, la imminència de l'aplicació de la LOGSE mostrava com de cada dia era més necessari poder comptar amb molt de material didàctic propi, proper a la nostra realitat. Per tot

això vàrem pensar que seria bo crear una escola que servís per a la formació del professorat i l'elaboració de material. Amb aquest projecte anàrem d'administració a administració, fins que trobàrem bona acollida a la que aleshores s'anomenava Conselleria de Treball, la qual ens va ajudar a muntar l'escola. Es va signar un conveni per tres anys pel qual l'STEI es comprometia a aportar el personal i el local, mentre que la conselleria aportaria els diners per a l'equipa-

ment de l'escola; pens que foren uns 24 milions. Ah! per evitar confusions, vull recordar que convenis idèntics es signaren amb CC OO, UGT, USO i les patronals. Nosaltres tenim aquesta realitat i m'imagin que igualment poden existir iniciatives similars en els altres sindicats.

A l'STEI sempre ens ha tocat treballar molt per poder tenir el poc que tenim, però ja ens hi hem acostumat i hem sabut administrar molt bé els diners.

Vull recordar que des de fa dos anys no tenim un sol curs de formació ocupacional dels de la Conselleria d'Indústria. Tan sols ens n'oferiren el primer any del conveni, i ja menys el segon any.

No estic d'acord amb la manera com es concedeixen els cursos.

7.- Per què?

Pens que si hi ha una comissió, en primer lloc aquesta hauria de definir les necessitats de formació de les empreses. No oblidem que l'objectiu és la inserció laboral del treballador. Una vegada establertes les necessitats, s'han de fer públiques i establir els criteris pels quals s'adjudicaran els cursos als distintes centres formatius, d'acord amb els programes presentats, tan si es tracta de centres de les patronals, com sindicals o acadèmics. El que no es pot és ésser jutge i part a la vegada. Vegeu si no la propaganda de cursos on, gairabé només hi apareixen CC OO, UGT, la Pimen, la CAEB i la

Universitat. Existeix un consell assessor de formació i els cursos se'ls autoadjudiquen entre ells, sense cap criteri públic objectiu, sense uns criteris...

Tot just s'acaba de signar un nou acord pel qual s'adjudiquen 75 milions a la CAEB, 25 a la Pimem, 50 a CC OO i altres 50 a la UGT. Nosaltres hem tornat quedar fora.

Ja hem demanat entrevistar-nos amb el Conseller. Pens que s'ha d'acceptar la presència dels sindicats minoritaris. La

nostra majoria en el sector d'ensenyament és evident, i no tenim més delegats perquè la llei electoral penalitza als ministres amb major nombre de funcionaris.

Pens que la formació ocupacional ha estat una via de finançament per a les grans centrals i per a les organitzacions empresarials.

Nosaltres hem de treballar molt, sempre; la nostra feina és de molta imaginació i de generar sempre projectes nous.

Respecte a la Conselleria de Cultura, sempre que hi ha hagut convocatòria per ajudes, hi hem acudit amb distints projectes; alguns s'han acceptat, altres, no. Recordem l'organització de les jornades sobre Consells Escolars que va concloure amb la publicació d'un llibre; o, també la propaganda a la revista *PISSARRA*, les 25 subscripcions a la mateixa revista, etc.

Igualment, però, s'han subvencionat jornades o seminaris a altres organitzacions com UGT o CC OO, per exemple.

A l'STEI sempre ens ha tocat treballar molt per poder tenir el poc que tenim, però ja ens hi hem acostumat i hem sabut administrar molt bé els diners

---

8.- Com ha anat la campanya electoral? Hi ha qui diu que la Conselleria ha ajudat l'STEI...

La campanya, molt bé; és el resultat de moltes hores de feina. D'ajudes de la Conselleria, cap ni una.

En els pressupostos de cada any es destina una partida per a les pròximes campanyes electorals. El més important, però, és que tot està fet per nosaltres mateixos. No només dissenyem la campanya, també preparam el material que després imprimirem. La col·laboració de molts d'afiliats ens ha permès de preparar tot el material en un sol cap de setmana, i en quatre dies més, fer que tot el professorat tingués la carpeta amb el material en les seves mans.

9.- Hi ha qui s'ha queixat perquè no es va donar la carpeta amb el material de l'STEI als candidats dels altres sindicats...

Es va fer així perquè vèrem creure que no fora ètic demanar el vot per a la nostra candidatura a aquells que figuren com a candidats de les altres candidatures. Lògic és pensar que ells ja tenien prou clar quina candidatura havien de votar.

En definitiva, ha de quedar clar que l'STEI intenta administrar molt bé els diners, que són els dels nostres afiliats que, per altra part, i segons notícies, són els que paguen una quota més baixa.

10.- Li sona aquesta frase: "Un mestre és molt més que una carpeta?"

Sense comentaris.

11.- En quins projectes es treballa actualment?

Actualment tenim varis projectes educatius de cooperació en marxa.

Per una part, estam llançant una campanya de multiculturalitat i tolerància. Pensam que hi ha d'haver debat a les escoles i en la societat. Repartirem uns cartells, separadors de llibres i una petita unitat didàctica entre aquells que ho demanin.

Per altra part, juntament amb UNICEF i FUNCOE, hem posat en pràctica un programa d'educació per al desenvolupament. Es tracta del programa de Solidaritat Escolar amb la Infància Latinoamericana, adreçat als alumnes de 6è, 7è i 8è i ESO.

A més, amb el Fons Mallorquí de Solidaritat construïm una escola a el Salvador, i col·laborem amb el Sindicat d'Ensenyança de Guatemala en l'organització de seminaris i en el muntatge de seus permanents que vetllin pel respecte dels drets humans.

Un altre projecte que tenim en marxa és una unitat didàctica sobre els barris de Ciutat. Unitat en la qual ja hi estan treballant en un bon nombre de centres (23, exactament).

Participam directament en la Campanya del 0,7% i aquest any destinam el 2,4% del nostre pressupost a solidaritat.

Tot això, naturalment, sense deixar de banda la nostra tasca sindical.

12.- Com són les relacions del Sindicat amb les administracions?

Jo diria que normals. Quan dic "normals" s'ha d'entendre, però, que cada un defensa els propis interessos; els uns com a patrons i els altres com a representants dels treballadors. Sovint ens trobam que tenim maneres diferents de veure els pro-

blemes i, per tant, les solucions proposades són també diferents. Pens que les relacions han de ser cordials, des de la divergència. Això no obstant, no sempre és així i es produeixen tensions. Els sindicats no som reconeguts com a veritables interlocutors. Estam en una època de fets consumats: s'informa, sense que abans s'hagi negociat. Vull recordar que les administracions no són les úniques dipositàries de la democràcia, i que en tota democràcia els sindicats hi han de jugar un paper clau. Moltes vegades es veuen actituds de recel i menyspreu. Aquesta prepotència tard o d'hora es paga.

Sobre el tema del MEPIB hi ha hagut moments de forta tensió amb la Conselleria durant la celebració del IV Congrés (maig del 93). És d'esperar que comencem a donar passes per treballar conjuntament en benefici del professorat, de l'educació i, en definitiva, de la nostra societat.

Pens que la formació ocupacional ha estat una via de finançament per a les grans centrals i per a les organitzacions empresarials

Pel que fa a la Direcció Provincial, uns moments especialment difícils foren els de la vaga d'interins. Ens han deixat participar en el joc. Nosaltres hem estat els primers en aconseguir reunions mensuals de la permanent de la Junta de Personal i la Direcció Provincial. La llàstima és que el MEC dóna poca autonomia a les direccions provincials, cosa que dificulta qualsevol negociació amb la Direcció Provincial. Per altra banda, pens que als sindicats a vegades ens ha mancat valentia per enfrontar-nos al MEC per l'aplicació d'acords abans aconseguits.

13.- Quin és el nivell participatiu i associatiu entre el professorat?

Ja ho he dit abans; ens ha tocat viure uns anys de manca d'esperit participatiu; ens aïllam i buscam solucions individuals als nostres problemes. Actuant d'aquesta manera, perdrem. Les administracions són més potents i disposen d'una gran maquinària. És d'esperar que poc a poc anirem despertant d'aquesta hibernada. Hi ha problemes que ens afecten a tots: Mapa Escolar, supressions, substitucions, etc. Per aquests problemes no hi ha solucions individuals.

Per altra part, n'hi ha molts que miren els sindicats com si es tractassin d'una simple gestoria. No hauria de ser així. Tots junts hem de lluitar pel benefici comú. □

BILINGÜE

72D040

EL 72D040 DE THOMSON VE EQUIPAT, AMB CRITERIS DE MODERNITAT, PER RESPONDRE ALS MÉS EXIGENTS: AMB POSSIBILITAT D'ESCOLTAR LES PEL·LÍCULES, EMESES EN SISTEMA STÉREO DUAL, EN L'IDIOMA ORIGINAL.

AMB EL CADA VEGADA MÉS ESTÈS TELETEXT I AMB EXCLUSIU TUB BLACK SUPERPLANAR DE THOMSON.

AMB TOT EL QUE VOSTÈ POT EXIGIR A UN TELEVISOR A L'AVANTGUARDA TECNOLÒGICA I DE DISSENY.

EDUCACIÓ INFANTIL

Rosa Amengual Pizà

REFORMA, segons el diccionari:

– *Modificació profunda, radical d'alguna cosa, especialment en el si d'una institució, per millorar-ne el funcionament (Larrousse).*

– *Tornar una cosa a la seva forma anterior, o també, modificar una cosa donant-li una nova forma, disposició, etc. principalment amb intenció de millorar-la (Moll).*

Qualsevol d'aquestes definicions és bona, totes impliquen una acció per a millorar, tant si és reflexionar sobre l'escola com replantejar l'escola.

Si a nivell de claustre, amb sinceritat, de bon cor, sense interessos personals, amb l'interès social que pertoca a tot funcionari públic, analitzéssim la necessària funció de l'escola avui, segurament arribaríem a la conclusió de fer una reforma, potser no La Reforma que ens mana el R.D., però sí la nostra reforma, la de la nostra escola.

Si és així, enhorabona. Ésser un claustre que vol una reforma és símptoma de bona salut professional, i potser

que, fent un esforç, vegi que la seva reforma no està fora de La Reforma, i que les seves opinions, els seus criteris, les seves necessitats són importants; que és imprescindible fer-les arribar al nostre Ministeri. És així, no ho dubteu, que ell també reflexiona i es reforma.

A la nostra etapa, l'Educació Infantil, rebérem la proposta del Ministeri amb un alè de satisfacció: A la fi, l'equip ministerial de torn havia pres consciència i "es recollia el fruit de tantes experiències reformistes que des dels anys 60 es duïen a terme".

Però entre nosaltres, avui, hi ha recels, i recels, a vegades ben fonamentats. La Reforma que pretén millorar l'atenció, la formació i el desenvolupament integral dels alumnes, és guiada per una Administració Educativa que torna a comptar amb el tradicional VOLUNTARISME.

Aquesta és una, entre d'altres, de les coses que creen angoixes, i moltes i molts de mestres, desorientats, a vegades in-

dignats, no entenen la Reforma. I si no l'entenen i en desconfien, aquesta no es du a terme. És possible que s'apliqui en la forma, però no hi ha esperit reformador i, per tant, en aquests casos no es reforma. Hi ha el perill que es quedi en una pura declaració de bons principis (en unes Caixes Vermelles d'un valor inestimable; que ho són, no les vos perdeu).

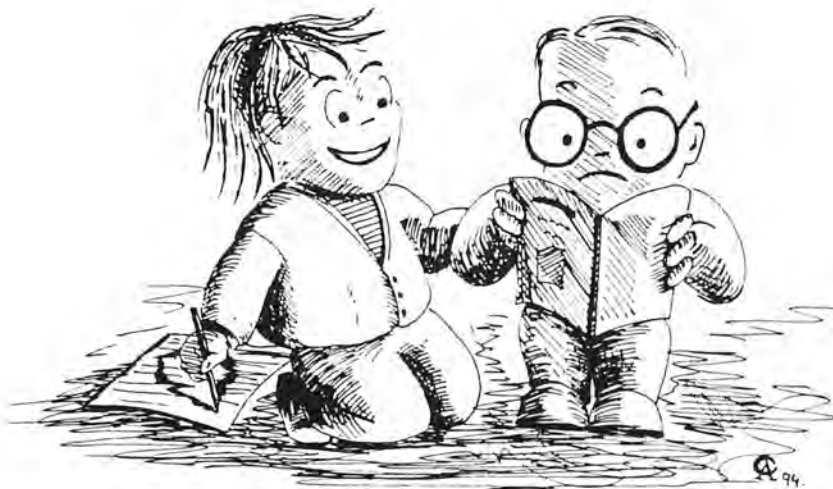

La Reforma és guiada per una Administració Educativa que torna a comptar amb el tradicional voluntarisme

---

En qualsevol cas, no hi ha dubte que el professorat és una peça fonamental per a tota reforma educativa i que aquesta no li pot arribar per Reial Decret. És necessari comprendre aquells que no entenen el per què hem d'assumir noves funcions, cosa indispensable per una reforma real i per continuar fent de mestres, amb l'equilibri, seguretat, optimisme, alegria, confiança i bon humor que avui es necessita.

Malgrat tot, a Educació Infantil valoram positivament la Reforma. Entre d'altres raons, per situar-nos en un marc, on es fa possible la professionalització del mestre.

Sabem, però, que això implica:

- Fer feina en equip.
- Reflexionar sobre la pràctica, personalment i en equip.
- Adaptar el currículum a les necessitats del propi centre.
- Tenir més seguretat en els plantejaments educatius.
- Exercir la professió com a responsabilitat compartida, amb un equip d'especialistes.

En el model d'Escola Infantil que ens proposa la Reforma hi trobam:

- Una Escola que contempla la realitat socio-cultural, i en funció d'aquesta realitat modifica el projecte i s'organitza.
- Una Escola on l'infant viu, juga i sent en convivència amb altres, en un medi pensat des del punt de vista educatiu.
- Una Escola on cada infant té la seva oportunitat, on les seves interaccions són observades i incorporades al camp de la consciència.
- Una Escola que faci possible una "tutela d'encunyament" a qui no pot tenir-la de dret en el si de la seva família.
- Una Escola on la família trobi una oportunitat de col·laborar, de participar i de reflexionar sobre la complexa problemàtica de les interaccions humanes i del propi desenvolupament humà.
- Una escola per a la vida, on el desenvolupament integral i harmònic de cada u sigui possible.

Per això, a Educació Infantil hem guanyat molt amb la Reforma, i crec que a Primària també poden dir el mateix. Certament ens fan falta: més recursos, més temps, més suport administratiu coherent, més assessorament, més ànims,... Crec que a Educació Infantil també ens fa falta incidir sense temors en l'Educació Primària i traspasar-li la filosofia que mou la nostra etapa. Per simbiosi milloram molt, i així cada escola pot escriure, fer i viure la seva història. Podem ser nosaltres mateixos i fer l'Escola que nosaltres volem. Això també ho vol la Reforma. □

Mestra, especialista en Educació Infantil

LA REFORMA A PRIMÀRIA EL CP DE SANT JORDI

*Francisca Grimalt, Pere B. Morey,
Antònia Oliver i Maria I. Toledo*

Per començar convendria situar el nostre centre en relació al tema. D'entrada dir que en el CP de Sant Jordi la reforma del sistema educatiu promoguda a la LOGSE ha seguit el calendari establert pel MEC, igual que a la majoria de centres. Per tant, no havíem participat en cap programa d'experimentació, sols ens havíem avançat en l'organització dels cicles d'acord amb els criteris de l'Educació Primària.

camí més llarg i complex, però l'únic que consideràvem útil.

La primera dificultat a superar era la nostra pròpia formació, que intentàrem subsanar, al marge de les activitats de formació que a nivell personal cada mestre pogués realitzar, amb la participació del Claustre en un Projecte de Formació a Centres i més recentment amb la participació de l'Equip Directiu a un Seminari de PEC.

Per altra banda, ens preocuparem de dur a terme, pel que fa a la informació als pares, les següents estratègies:

- a) Xerrades dirigides a tots els pares amb col·laboració amb l'APA.
- b) Informacions dels mestres a les reunions de cicle que es realitzen a principi de curs.
- c) Aclariments puntuals en les entrevistes personals.

Plenament engrescats en la tasca

d'aquest projecte en comú i quan una feina abocada cap el futur hauria de començar a donar fruits i conformar la realitat de la feina quotidiana, començam a sentir-nos ofegats i desencisats amb la constant sensació de treballar de forma desorganitzada seguint unes **pautes temporals** que obeeixen més a la *improvisació* per part de l'Administració que a les nostres necessitats reals, encara que hem intentat racionalitzar i justificar l'incompliment de determinats terminis, com és el cas de les transversals que creim que s'han de concebre i planificar en conjunt i no separatament per cicles; **mancats de mitjans** per esser un centre creat el

El camí seguit, per tant, no és massa diferent a la resta de centres de Primària, pel que fa a la temporalització, però sí quant a la manera d'integrar la reforma. En lloc d'escollir alguna de les opcions que es presentaven (entre d'altres: assumir la proposta realitzada pel MEC a les capsas vermelles, incorporar els models que presentaven les diferents editorials)... que segurament hagués estat força senzill, decidíem elaborar el PCC a partir del RD 1006/1991, de les orientacions de les capsas vermelles i d'una actitud crítica i reflexiva davant el que suposava la revisió de la pràctica educativa i dels plantejaments de la reforma,

temps de la República, que pateix el pas dels anys i el constant oblit per part de l'Administració: som una escola de vuit unitats prou petita i poc problemàtica, per la qual cosa passa desapercebuda, i prou gran per no ésser considerat centre incomplet, fet que ens ha privat de l'especial tracte donat en alguns aspectes a aquests centres; i moguts per un voluntarisme que no sempre pot suplir l'escassa, a vegades gairebé nul·la, formació rebuda i el poc temps de què disposam.

Quedi clar que no pretenem en aquestes línies fer un exercici de victimisme. El resultat que s'obtéindrà de tota aquesta tasca que s'està iniciant en els centres en un futur està condicionat en gran mesura al seu inici (els moments actuals) i creim que una inèrcia professional del magisteri actual no es capgira ni es modifica per decret, ni per curssets als quals es pugui apuntar de forma voluntària. Creim que ha faltat planificació i estratègies per part del MEC per aconseguir aquest canvi cap a una qualificació professional centrada en la col·legiabilitat i no en el cel·lularisme d'aula; en els processos d'ensenyament-aprenentatge i no en els continguts a transmetre; de l'alumne com a protagonista; del canvi qualitatiu de l'avaluació;...

Cal un tractament polític
i una pràctica de pedagogia
social que camini
paral·lelament a l'escolar

Després de la tasca realitzada, els aspectes que valoram com a més positius de la Reforma i que no haurien de quedar, per cap motiu, com a simple referent escrit, sinó incorporar-los a la nostra concepció de l'educació i a la seva aplicació pràctica a les aules, són:

– La importància donada a l'educació en valors, millorant la consciència crí-

tica de l'alumnat.

- La valoració del procés enfront de la preocupació obsessiva per la consecució d'uns resultats.
- L'ampliació del concepte d'avaluació i els seus criteris d'utilitat.
- La necessitat del referent teòric que doni coherència al treball d'aula.

Davant la incertesa de si la Reforma es durà a terme en la seva totalitat i de si es possibilitaran els pretesos canvis, ens

resta un fet altament positiu: la dinàmica de diàleg i consens en la qual s'han vist implicats tots els membres del claustre.

En un moment en que s'ha exigit als ensenyants un esforç d'adaptació, teòric i pràctic, al nou sistema educatiu, seria bo, per acabar, reflexionar sobre la situació real de l'escola i el paper del mestre dins la societat actual: l'educació en valors i els temes transversals, incorporats al currículum a partir d'una demanda social que reclama una resposta en aquests aspectes, no poden ésser competència i responsabilitat única de l'escola. Cal un tractament polític i una pràctica de pedagogia social que camini paral·lelament a l'escolar. El resultat actual

sembla un exercici per tranquil·litzar la consciència dels dirigents polítics, responsabilitzant l'escola de donar solució a tot allò que la societat és incapaç de resoldre d'una manera generalitzada i satisfactòria donant exemples de solidaritat; de respecte per la diversitat; de potenciar l'actitud crítica i reflexiva cap el consum, cap els problemes mediam-bientals, etc. □

SERVEI DE
LLIBRES
ESTRANGERS
LLIBRES
DELS PAÏSOS
CATALANS
JOGUINES
I LLIBRES
INFANTILS

Carrer d'en Rubí, 5
Tel. 71 38 21
07002 Palma (Mallorca)

SOBRE ALGUNS TÒPICS REFERENTS A L'ENSENYANÇA SECUNDÀRIA I LA LOGSE

Pere Josep Palou Mas

A molts centres on s'ha implantat anticipadament l'Educació Secundària Obligatòria i els nous Batxillerats, s'han pogut escoltar dins les sales de professors tota casta de comentaris. Des de posicions favorables, més o menys moderadament crítiques, fins a infrangibles adhesions al sistema que s'ha d'extingir (tant en la vessant BUP com en la vessant FP). Curiosament, fins ara mai no havia sentit defensar tan apassionadament el sistema educatiu anterior a la LOGSE: davant alguns comentaris, es podria pensar que és quasi perfecte. I nosaltres sense saber-ho!

Aquesta defensa inesperada del sistema educatiu a extingir, en contra de la LOGSE, i fins i tot algunes oposicions absolutes a la LOGSE sense implicar una defensa de l'anterior, poden tenir moltes explicacions:

- La natural propensió que tenim els humans a instal·lar-nos en una rutina més o menys segura.
- La constatació que el nou sistema no ve, precisament, a simplificar la tasca dels docents, més tost al contrari.
- Uns pressuposts ideològics sobre l'educació contraris als que fonamenten la LOGSE.
- Haver fet una anàlisi seriosa que permeti concloure que el canvi és cap a pitjor.

Personalment, crec deduir dels comentaris i converses que he compartit o escoltat entre professionals de l'educació, que els tres primers motius són rellevants. El darrer no l'he vist desplegar de forma convincent, a hores d'ara.

Convé que abans de continuar confessi que jo som un professor d'Ensenyança Secundària, de Física i Química, que no pertany al meta-professorat (una "feliç" denominació que l'autor d'una "anàlisi" –sobre la LOGSE– publicada el 9 de Novembre de 1993 en la pàgina 2 del suplement d'educació de El País, utilitza per a referir-se als professors dedicats a funcions fora de l'aula, i que segons ell són els únics il·lusionats amb la reforma) i que no tenc vocació de pertànyer-hi. Tenc el títol de doctor en ciències físiques i "ostent la condició" de catedràtic. M'agrada la convivència a l'aula, i al llarg de setze anys de dedicació –en l'ensenyança privada i en la pública– he procurat facilitar, amb tanta eficàcia com he sabut i pogut, l'aprenentatge dels meus alumnes i les meves alumnes.

No crec que la LOGSE solucioni tots els problemes de l'educació en aquest país. Ni que en solucioni una part considerable. Potser que no en solucioni cap. Però, davant d'alguns tòpics a què es sol recórrer quan es tracta d'emetre judicis de valor sobre la reforma del sistema educatiu, és molt sà aturar-se a reflexionar un moment i obrir-se a la possibilitat que, si la LOGSE fracassa, tal vegada no sigui necessàriament pels motius que solen esgrimir els seus detractors a ultrança i dels quals n'he seleccionat cinc que passo tot seguit a analitzar.

1.- "La LOGSE no fa més que imposar un vocabulari sofisticat; posa noms nous a les coses de sempre."

Aquest argument sol usar-se per part

del professorat que sincerament se'l creu. Normalment reflecteix una manca d'informació. En un debat del Canal 33 (22/6/94) sobre el nou sistema educatiu (amb el qual Catalunya s'ha compromès íntegrament) un dels intervinents donava tres arguments contundents perquè no es confongui l'Educació Secundària Obligatòria (l'ESO) amb "l'equivalent" de 7è/8è d'EGB i 1r/2n de BUP o FP1, per bé que abarca els mateixos quatre anys d'edat (12-16) que aquest enfiloll de codis. Els arguments eren els següents:

- L'ESO té finalitats diferents de les d'EGB, BUP o FP, i aquestes finalitats no coincideixen amb la simple suma de les d'aquests tres àmbits.
- L'ESO implica una nova i diferent organització escolar.
- L'ESO fa propostes educatives diferents per tal de respondre amb eficàcia a situacions molt diverses recollides en el mateix tram educatiu.

Amb el que comentarem després, esper que aquests tres aspectes quedin suficientment fonamentats.

En un àmbit més concret, i a títol d'exemple, es pretén identificar l'"avaluació formadora" –un dels conceptes reiterats en l'allau de materials orientatius difosos per l'Administració, per cert més abundants que mai– amb l'"avaluació contínua". Potser sí que originàriament l'avaluació contínua tenia vocació de formadora, però, en el millor dels casos, es materialitzava en una successió d'exàmens o proves que, "contínuament", posaven l'alumnat en situació de demostrar que havien estudiat la lliçó. No és superflu introduir una nova denominació per a un concepte nou (i més si n'ha de suplir un altre que s'ha devaluat): l'avaluació formadora pretén regular el procés d'aprenentatge, detectant les mancances, i ajudant a descobrir

possibles alternatives que permetin a cada alumne/a que ho necessiti superar dificultats d'aprenentatge abans que s'hagi clos el procés.

Serà bo reconèixer que l'esforç per enfrontar reptes didàctics i educatius fins ara una mica esquivats, exigeix a vegades l'ús d'un vocabulari i un llenguatge que fins ara no "teníem per mà".

2.- "L'ensenyança comprensiva fins als 16 anys és un desbarat."

Per bé que l'extensió de l'obligatorietat fins als 16 anys es reconeix com a positiva quasibé per tots els professors i professores, aquells i aquelles més partidaris d'una educació selectiva i qualifi-

precisament es fa una insistència quasibé exagerada en la necessitat d'atendre la diversitat, de preveure adaptacions i diversificacions curriculars, d'utilitzar activitats i metodologies diverses per tal de no deixar de banda cap estil d'aprenentatge (precisament una de les moltes crítiques fonamentades que podem fer a la implantació del nou sistema educatiu és la manca de mitjans necessaris per a dur a terme tot això; per exemple, més professors per tal de reduir el nombre d'alumnes per aula: és a dir, més pressupost); tampoc dona indicis de conèixer que a 4rt d'ESO hi ha dos nivells de Matemàtiques, les Ciències Naturals (inclouen Física i Química) són optatives-troncals juntament amb Música, Tecnologia i Plàstica, i a més hi ha altres matèries optatives... una optativitat molt més generosa que a 2on de BUP, el curs acadèmicament equivalent. Per tant, on és el fantasma que algú veu en l'abús de comprensivitat?

Una interpretació més flexible i ampla consisteix en entendre que la comprensivitat es refereix als objectius, les capacitats que totes les ciutadanes i tots els ciutadans han de desplegar, cadascú segons les seves característiques.

3.- "El nou sistema no afavoreix una selecció objectiva d'aquells alumnes aptes per a la Universitat,

i, al mateix temps, no promou la Formació Professional com a alternativa per als altres."

Aquesta crítica sol ser conseqüència de l'anterior, perquè no s'admet que tot l'alumnat progressi cap als mateixos objectius. Cap altra crítica no mostra una discrepància tan de fons i tan de tipus ideològic com aquesta. És el punt de vista del professor/a-seleccionador/a que s'enfronta amb un projecte educatiu no selectiu i basat en la promoció personal i desplegament de capacitats de l'alumnat.

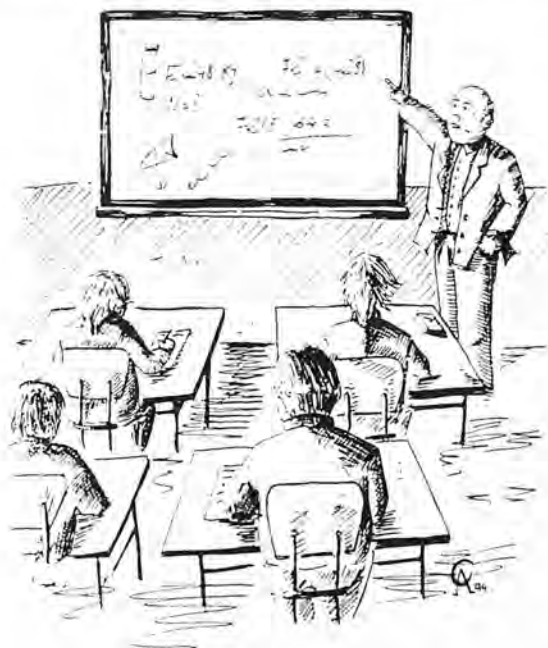
El sistema educatiu previ a la LOGSE

preveu una forma d'escolarització anomenada FP1 (Formació Professional de Primer Grau) que és, entre d'altres coses més confessables, el destí natural de tots els alumnes i totes les alumnes que fracassen en l'obtenció del títol de Graduat Escolar. Com que no poden accedir al BUP, són apartats o desviats a FP1. És a dir, el sistema està "romput en dos" des dels 14 anys de l'alumne/a. La via a la Universitat s'enceta dos anys abans en el sistema anterior a la LOGSE.

Amb la LOGSE, la Formació Professional s'estructura en Cicles Formatius: de grau mitjà, després de l'ESO; de grau superior, després d'un Batxillerat. Si volem ésser objectius, hem de recordar que la FP2 (Formació Professional de Segon Grau) era finalitzada amb èxit per un 30% (en el més favorable dels casos) dels alumnes que començaven IFPI, i després d'un llarg camí de cinc anys de durada si no es repetia cap curs. En algunes branques d'FP només acabaven el Segon Grau un escàs 10% dels que havien començat IFPI. Els continguts d'FP1 i FP2 inclouen matèries com Matemàtiques, Física, Química, Literatura, i d'altres paral·leles a les de BUP, a més de les específiques de cada especialitat (Pràctiques de Taller, Tecnologia, Dibuix). Que només un percentatge no majoritari assolís l'èxit, potser farà reflexionar algú i pensar que la LOGSE precisament pretén potenciar una Formació Professional no destinada (implicitament) en bona mida precisament als alumnes que "van pitjor" i no poden fer BUP, sinó escollida després d'una base d'aprenentatge general més comprensiu.

És clar que des del punt de mira encastellat de l'ensenyança del BUP entesa com a via normal dels bons alumnes ja seleccionats als 14 anys, és dur d'acceptar que ara el propi sistema ja no s'encarregui de facilitar als instituts aquells alumnes que no tenen problemes d'aprenentatge.

Inclús he pogut llegir la suggerència solapada que ja a 7è d'EGB es fes la selecció que de fet es donava a final de 8è, cosa que obligaria a crear un nivell de FP0 (FP "zero") per poder aparcar en el seu corresponent "gueto recreatiu" els

cadora no poden estar d'acord amb l'extensió de la comprensivitat (que "comprèn", "conté", tot l'alumnat).

Sembla que aquesta opinió té les arrels en una interpretació estreta de la "comprensivitat": que tots els alumnes estudiïn el mateix, amb la mateixa metodologia i els mateixos continguts, que han de ser assolibles per tothom. Aquesta interpretació constata que qui la manté no s'ha llegit cap dels documents que desenvolupen la LOGSE o aquells que s'han publicat com a orientacions nascudes a ran de la LOGSE, en els quals

culpables del fracàs dels bons: els alumnes desmotivats, peresosos, o, simplement, estults, que fan del cycle superior d'EGB un autèntic calvari per als pobres professors i per a la resta de l'alumnat...

Potser ens convendria a tots, de tant en tant, recordar que l'escola pública és un servei públic, i que si la seva imatge s'ha de revaloritzar no ha de ser, precisament, eliminant-ne els usuaris més necessitats o desviant-los a serveis de segona categoria.

4.- "Els "continguts" de l'ESO i dels nous Batxillerats són conseqüència d'una rebaixa brutal dels d'EGB i BUP, per disminuir el fracàs escolar. Els alumnes "sortiran" mal preparats."

Una condemna com aquesta és la més escoltada en els instituts. Qui la branda sol entendre per "continguts" (una de les bèsties negres del nou vocabulari) el mateix que entenia per "temari". Normalment, abans d'argumentar això contra la LOGSE, els professors de "mitjanes" ens soliem queixar que els alumnes venien mal preparats d'EGB. Una de les causes que es consideraven era la "comprehensivitat" fins als 14 anys. També podíem admetre la possibilitat de l'existència d'alumnes que han engranyat

el sistema i s'han colat en la selecció d'alumnes bons. Però, ¿no podria suggerir això que l'EGB no prepara realment com es podria pensar a la vista dels riquíssims continguts dels seus programes? Jo he tingut alumnes d'FP en possessió del Graduat Escolar —és a dir, podrien haver anat a parar a BUP!— que no sabien resoldre una equació de primer grau amb una incògnita. Ni entien el seu significat (és un contingut de 7è d'EGB). Per a aquests, si els continguts haguessin estat "brutalment rebaixats", potser no hi hauria gaire diferència. És més: potser haurien pogut dedicar el temps amb més eficàcia a l'adquisició d'altres aprenentatges més significatius, més útils, i més perdurables.

Ens centrarem en dos aspectes fonamentals pel que fa als "continguts":

Primer: els continguts proposats per la LOGSE no són "temes": són conceptes, procediments, valors i normes. És fàcil·laç observar rebaixes en comparar llistes de temes o índexs de llibres de text. Els objectius són uns altres, i per comparar riqueses de currículum s'hauria de fer una lectura

més profunda, més oberta i més global d'allò que es pretén amb l'ensenyança.

Segon: convé recordar que la qualitat de l'ensenyança ve definida, més que pels continguts dels programes, pel coneixement que assoleixen els/les alumnes al llarg del procés. Qui alega que els continguts que indica la LOGSE (teòricament en currícula oberts i flexibles, a més de tot!) són "descafeïnats", no sol dir res sobre:

- el grau d'aprenentatge assolit,
- la resistència a l'oblit dels aprenentatges,
- la funcionalitat dels mateixos,
- el progrés en les habilitats d'aprenentatge autònom dels alumnes de BUP i EGB.

¿Hem de pensar i creure que la majoria dels alumnes d'EGB assoleixen tots els objectius, aprenen tots els continguts, els saben utilitzar, els conserven a llarg termini, adquireixen tots els recursos i habilitats autònomes que es preveuen? Potser que si es fes un estudi (una anàlisi seriosa) d'això, deixariem d'impressionar-nos amb la hipotètica riquesa dels continguts dels programes d'abans de la LOGSE i entendriem la "brutal rebaixa" d'una forma molt diferent i menys dramàtica.

D'altra banda, si es fa una lectura precisa dels "continguts" (ara sí entesos com a "llicions" o temes) de l'ESO i dels Batxillerats s'arriba a la conclusió que no n'hi ha per tant: Per parlar del que conec millor, en els continguts de Física i Química, tant d'una etapa com de l'altra, els temes "sagrats" (segons nosaltres, els professors de l'assignatura) hi són tots presents o hi poden ser. Si després els alumnes i les alumnes se'n recordaran quan siguin grans, depèn de com se'ls hi ensenyi, del seu interès, i de l'estímul que el professor hagi sabut despertar:

Ben igual que sense la LOGSE!

De passada, direm que a les darreres proves d'accés a la Universitat (Juny 94), els resultats de COU i de Batxillerat "LOGSE" són estadísticament semblants (consideració publicada a la premsa local, en boca del Sr. Eduard Rigo). Es podria contra-argumentar que els Centres amb LOGSE han pre-seleccionat els seus alumnes més rigurosament. Encara que fos així (i personalment no ho crec), i atès que les proves no eren significativament de nivells diferents, això no contradiria el fet que els CONTINGUTS, apresos pels alumnes de COU i de "LOGSE" que es presentaren, són sensiblement de la mateixa "categoria".

5.- "El nou sistema és més feixuc per al professorat."

Argument sòlid. Si el professorat no és motivat adequadament, la dedicació que la implantació de la LOGSE demana no es materialitzarà. El professorat:

- Ha de participar en l'elaboració del Projecte Educatiu de Centre.
- Ha d'elaborar el Projecte Curricular (que abarca tota l'etapa, inclòs el primer cicle de l'ESO, actualment només en Centres d'EGB per bé que el curs 94-95 alguns centres de Secundària -un sol a Balears- l'experimentaran).
- En molts de casos ha d'elaborar material didàctic.
- Ha de posar en marxa estratègies d'atenció a la diversitat.
- Ha d'avaluar de forma innovadora.
- Ha de compartir inter-departamentalment la programació, entre altres coses per tractar els temes transversals.
- Ha de participar activament en el projecte de Tutoria del Centre i col·laborar amb el Departament d'Orientació.
- Etc.

Totes aquestes funcions impliquen un suport institucional que es tradueix en una formació adient i en posar a disposició del professorat els recursos necessaris.

Si el professorat no és motivat adequadament, la dedicació que la implantació de la LOGSE demanda no es materialitzarà

Aquest és un repte per als professors i professores. La feina consisteix en treballar en equip, fonamentar les decisions, saber guiar l'aprenentatge de cada alumne/a segons la seva capacitat, els seus interessos i les seves motivacions. Però, és que abans de la LOGSE aquestes no eren funcions del professorat? Ens ve de nou, això, ara? El problema de l'ensenyança és difícil d'enfrontar. Amb LOGSE o sense, l'ensenyança és terriblement complicada. Però els problemes no es resoldran tancant-nos en l'alternativa BUP-FP.

Potser la LOGSE no és una bona solució. Però si l'alternativa és no canviar

res (o, pitjor, endurir els sistemes selectius i imposar-los encara a edats més joves), la LOGSE està salvada: no produirà resultats pitjors. Iguals, potser; pitjors, impossible (es tracta només d'una opinió personal). És veritat que alguns alumnes podrien igualment assolir l'èxit amb el sistema del BUP (i fins i tot alguns amb l'FP: no serien els primers), però, en atenció a la població completa d'estudiants, les coses canvien cap a mi-

llor. Ho dic a partir del coneixement diari de molts i moltes alumnes amb existència real.

I, per acabar, no hem de dramatitzar massa: la provisionalitat és consubstancial amb un sistema educatiu que estigui viu: no han de passar molts d'anys sense introduir més -profunds- canvis en el sistema. □

*Professor d'Ensenyança Secundària
I.E.S. Politènic de Palma de Mallorca*

NT NOVES
TECNOLOGIES

Tulyp®
computers

TOMEU ESTRANY

Servei tècnic
Manteniments
Consumibles
Venda d'equips informàtics
Xarxes locals

Tel. i Fax: 75 80 98
Tel. mòbil: 908 53 24 75

Pons i Gallarza, 86 baixos
07004 Palma de Mallorca

**Casa
Domar
Flores**

ARTICLES
PER A ARTISTES

PAPERS PINTATS I
PINTURES

MARCS
I MOTLLURES

Sant Miquel, 77
Tel. 72 14 83
07002 Palma de Mallorca

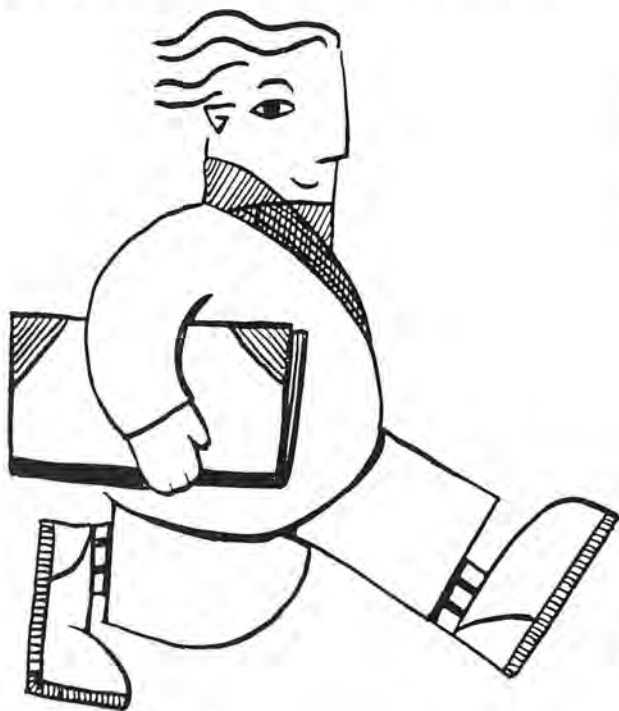
LA FORMACIÓ PROFESSIONAL

Pere Pau Sintès

La situació de la Formació Professional es troba actualment en un procés de canvi total. Aquest canvi tot just ha començat i al llarg d'aquest curs sortiran molts, quasi tots, els cicles formatius de què constarà en el futur.

Avui conviuen tres models d'aquest ensenyament:

- La FP, model anterior a la Reforma, amb dos nivells, la FP1 i la FP2. Aquest model està en procés d'extinció.
- Els Mòduls Professionals de nivell 2 i 3. Es tracta d'un model experimental, d'un pont entre la FP i els cicles formatius
- Els Cicles Formatius, amb nivell mig i superior. És el model definitiu de la formació professional a l'actual reforma educativa.

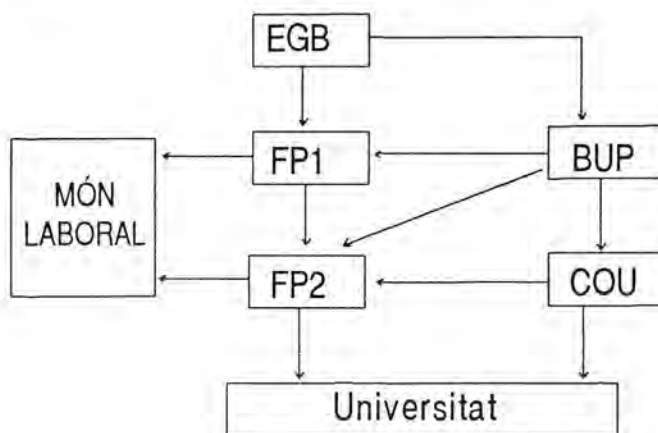
FORMACIÓ PROFESSIONAL

Aquest model de Formació Professional està constituït per dos cicles: La FP1, amb una durada de dos anys, i la FP2, de tres anys. Està constituïda per dos blocs o àrees, l'àrea de formació comuna i l'àrea de formació específica. L'àrea de formació comuna comprèn les assignatures de Matemàtiques, Llengua, Anglès, etc. I a l'àrea de formació específica de la branca elèctrica, per exemple, tenim assignatures com: Tecnologia, Pràctiques, Dibuix Tècnic a tots els cursos, i altres

que estan distribuïdes als diferents cursos relacionades amb la Seguretat i Higiene, Orientació Laboral i Economia.

Tradicionalment han anat a la FP1 els alumnes que tenien fracàs escolar a EGB, els quals, en molts de casos, seguien estudiant obligats pels pares, tot esperant poder entrar dins el món laboral en tenir els 16 anys. Per tant, han estat alumnes desmotivats per l'aprenentatge, especialment en les assignatures de formació comuna.

Els alumnes que superaven la FP1 i estaven motivats per a l'ensenyament tècnic, passaven a la FP2. A ells s'hi afegien alumnes provinents de BUP i de COU.

MÒDULS PROFESSIONALS

Els mòduls són experimentals. Hi ha un canvi estructural. El mòdul és un curs terminal i totalment tècnic i, a més, és obligatori realitzar pràctiques a empreses (aproximadament un 20% de les hores lectives).

La formació professional experimental s'articula en mòdul de nivell 2 i en mòdul de nivell 3.

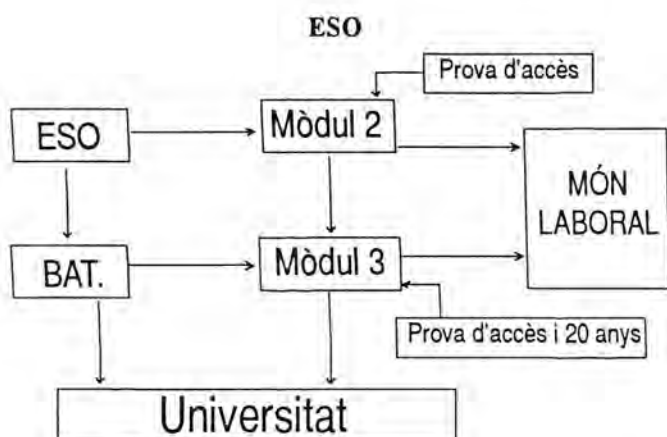
Mòdul de nivell 2:

amb durada de 1.000 a 2.000 hores, després d'haver cursat l'ESO o mitjançant una prova d'accés.

Mòdul de nivell 3:

amb una durada de 1.000 a 2.000 hores, després d'haver cursat el batxillerat o mitjançant prova d'accés per a aquelles persones que tinguin complerts els 20 anys.

Aquest mòdul desapareix a mesura que surten les noves titulacions de Formació Professional. Possiblement aquest curs ja surtin totes o gairebé totes.

TRETS MÉS IMPORTANTS DEL NOU MODEL DE FORMACIÓ PROFESSIONAL

L'ordenació de la FP del sistema educatiu previst a la LOGSE és caracteritzada per:

a) **Una formació general (Formació Professional de Base, FPB)** Aquest tipus de formació es podria definir com el conjunt de coneixements, aptituds i habilitats bàsiques per a l'exercici d'un ampli espectre de professions.

S'introdueix a l'ESO la FPB a través d'una assignatura anomenada Tecnologia, amb uns objectius i continguts que garanteixen l'adquisició d'una formació tecnològica elemental, com a element cultural imprescindible a l'actualitat.

A més, es pot reforçar aquesta FPB amb assignatures optatives d'iniciació professional. El seu objectiu és d'apropar l'alumne al coneixement elemental d'una professió, que estigui relacionada amb qualche cycle formatiu impartit al centre.

Al Batxillerat la FPB té una importància més vital, tota vegada que s'ha de preparar l'alumne per a una formació més tècnica i més especialitzada de cara als cycles formatius de grau superior.

Les diverses modalitats de Batxillerats fan que es puguin configurar diversos itineraris que assegurin una preparació per a l'accés a cycles formatius de grau superior.

Dins els Batxillerats trobam matèries com Tecnologia Industrial, Mecànica, Electrotècnica, Economia i Organització d'Empreses, Dibuix Tècnic, Ciències de la Terra i Microambientals, Dibuix Artístic, Fonaments del Disseny, juntament amb matèries de caràcter optatiu per a itineraris d'accés a cycles formatius de grau superior (Industrial, Biosanitari, Administratiu-Comercial, Artístic).

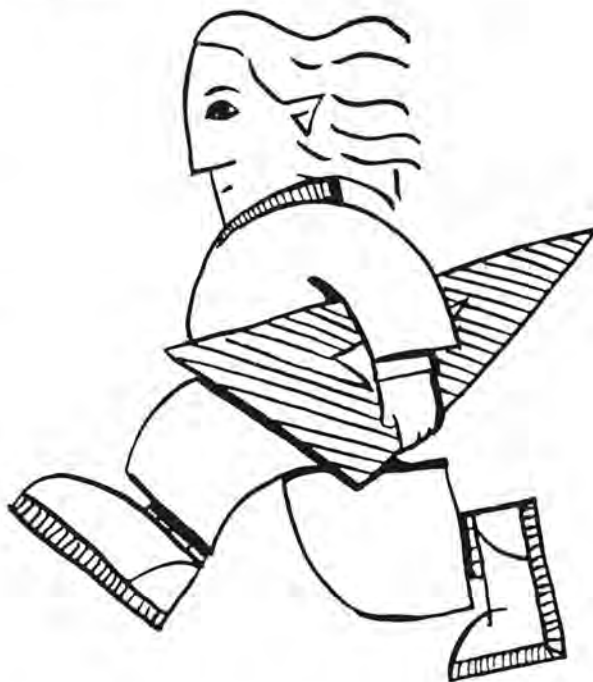
b) **Una formació específica (Formació Professional Específica, FPE).** Aquest tipus de formació es defineix com el conjunt de coneixements i habilitats més professionalitzades que conformen la Formació Professional.

S'ordenen en cycles formatius amb una organització modular, constituïts per àrees de coneixement teòrico-pràctic en

funció dels diversos camps professionals.

S'articulen en la Formació Professional de Grau Mitjà i Grau Superior:

- Grau Mitjà: Després de cursar l'ESO o mitjançant prova d'accés. Una vegada superat el cycle de grau mitjà, s'obté el títol de Tècnic.
- Grau Superior: Després de cursar el Batxillerat o mitjançant prova d'accés per a aquells que tinguin 20 anys complerts. A més, podrà ser necessari haver cursat determinades matèries del batxillerat en concordància amb els estudis professionals als quals es vulgui accedir. Una vegada superat el cycle de Grau Superior, s'obté el títol de Tècnic Superior.

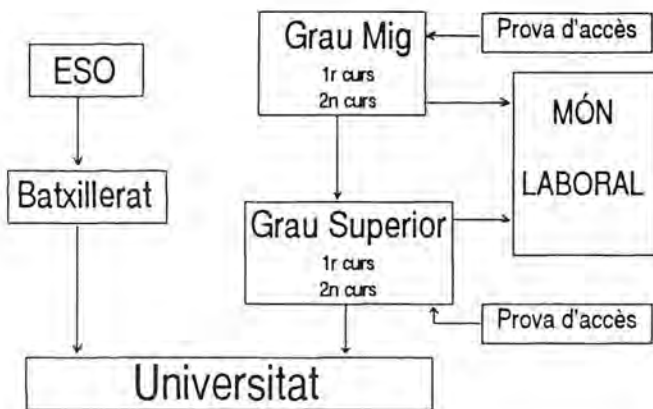
Aquesta formació ha de ser el pont entre el centre educatiu i l'empresa, configurant-se com una formació terminal. Hi ha la possibilitat de convalidar assignatures del batxillerat per aquells que vulguin usar-lo després d'haver realitzat el cycle formatiu de grau mitjà.

Com a part important de la formació (un 25%), s'inclou la realització de pràctiques, en situacions productives reals, a empreses, mitjançant convenis de cooperació: centre educatiu-centre productiu.

Els cycle formatius estan pensats per aconseguir una major agilitat i capacitat de resposta als canvis tecnològics i socials mitjançant una interacció amb el sistema productiu, possibilitat per als següents aspectes:

a) Programes formatius inspirats en la competència professional, treballats per experts de les diverses tecnologies del sector i educatius.

b) Per l'adaptació a l'entorn socio-econòmic del lloc on s'oferta el cycle formatiu.

Algunes reflexions

És clar que aquesta nova Formació Professional significa una millora qualitativa. Perquè això es concreti és necessari que:

a) Els instituts entenguin la importància de la Formació Professional de Base i que això es tradueixi en:

- Dotacions periòdiques per renovar i actualitzar el material, degut al grau d'esgotament que es produeix.
- Que en la dotació trimestral per a material fungible es contempli el cost bastant superior al d'una assignatura normal.
- Que els espais on hi ha els tallers reunesquin els mínims estipulats.
- Que no es planyin les mesures de seguretat i d'higiene.
- Desdoblament necessari de professors per millorar la qualitat i la seguretat.

b) A la Formació Professional Específica es tingui en compte:

- La millora de la formació tècnica a nivell local. Per això hi hauria d'haver un esforç de part del CEP per tal d'oferir cursos de formació tècnica.
- La necessitat d'una millora pressupostària.
- La importància del compromís de l'Administració per fer complir els mínims pel que fa als espais i a les dotacions, com a condició prèvia perquè el professorat pugui, per la seva part, aconseguir els mínims en continguts i objectius.
- Implicar als empresaris en la tasca de formació en situacions productives reals.

Tenim un gran repte al davant i una gran oportunitat per dignificar la Formació Professional. Per això, cal no plànyer esforços. □

tecno broker

Corredoria d'Assegurances S.L.

Una assegurança intel·ligent

Una assegurança eficaç

Productes comercialitzats en exclusiva

- Llar
- Subsidi
- Medicina privada

C/ Julià Álvarez, 8 1r esq.
07004 Palma de Mallorca
Tel. 76 13 35 Fax 76 07 52

Sa Copisteria CB

C/ Call, 5 i 6 Palma 07001
Tel: 71 96 63 Fax: 72 17 86

FOTOCÒPIES EN COLOR 100 ptes

En ple Centre Històric

- Fotocòpies
- Multicòpies
- Fotocòpies en color
- Còpies de plànols
- Plastificacions
- Enquadernació ràpida
- Revistes i fulls
- Impressió làser
- Impremta ràpida
- Termografia
- Servei de telefax
- Fotocòpies en paper ecològic reciclat 100%
- Venda de paper reciclat
- Servei de recollida i entrega a domicili
- Professionalitat total

EDUCACIÓ D'ADULTS: CAP A QUIN FUTUR?

Margalida Garcias

Avui quan ens trobam immersos en un procés de canvi de l'Educació d'Adults, la reflexió que tant jo mateixa com altres educadors ens feim, crec que resta ben sintetitzada al títol d'aquest article.

Cap a on es dirigeix actualment l'Educació d'Adults?

Quin és el seu sentit i finalitat en aquests moments?

De què ens ha servit tota la trajectòria, la petita "història" de l'EA?

Si volem enquadrar una mica la problemàtica actual de l'EA, ens haurem de referir a dues constants al llarg de la seva evolució:

1a La manca de voluntat política per dur-la a terme

Pensem que, sigui quin sigui el seu enfocament, encara que els recursos humans i materials hagin millorat molt, l'Educació d'Adults sempre ha estat considerada per l'Administració com una mínima part del Sistema Educatiu.

Aquesta manca de voluntat política s'ha vist agreujada sovint per l'escassa coordinació entre els organismes i/o institucions que treballen en aquest àmbit:

MEC, Ajuntaments, CCAA, Associacions de Veïns...

L'escassa publicitat que de les ofertes educatives es fa per part d'aquests organismes, pens que respon a la manca de recursos per donar resposta a una possible demanda. I així, mentre les estadístiques ens donen un índex d'analfabetisme funcional ben considerable, no s'utilitzen els mitjans més multitudinaris (ràdio, tv) per a la captació del gran públic analfabet funcional que "precisa" la formació bàsica indispensable per enfrontar-se al món canviant d'avui en dia.

2a Els canvis d'orientació en l'Educació d'Adults

Al llarg d'aquests darrers 15 anys, segons la "filosofia" que li servia de base, l'EA ha sofert diversos enfocaments, que pocs punts tenen en comú.

Dels inicis, anomenats EPA dura, i de caire essencialment acadèmica, es va passar a la línia oberta de la Nova Educació d'Adults, sintetitzada en el Llibre Blanc, i que ofería tot un ventall de possibilitats, partint d'una triple vessant d'objectius educatius:

- formació bàsica indispensable
- formació professional/ocupacional
- formació per a l'oci, el temps lliure, la creativitat.

Aquests tres aspectes podien combinar-se dins el Sistema Modular i permetien que cada persona escollís el seu propi itinerari formatiu.

La línia actual, bàsicament es torna adreçar a l'àmbit acadèmic, tenint com a punt de mira la titulació: Graduats, Graduats en ESO, Titulats FPI.

Els altres tipus de formació (ampliació cultural, cursos d'idiomes o informàtica, tallers d'oci...) es deixen en mans d'altres institucions o associacions però no tenen cabuda dins l'actual oferta dels Centres d'Adults.

Tot això comporta que d'un sistema que concedia autonomia als centres i fins i tot als mateixos alumnes a l'hora de dissenyar el tipus d'oferta formativa segons els interessos i necessitats, s'hagi passat a una oferta tancada decidida per la Subdirecció General d'Educació Permanent sense comptar amb l'entorn ni amb les necessitats dels adults a qui ens adreçam.

A més d'aquests dos apartats, no volem deixar d'espinzellar-ne una altra sèrie, més puntuals, però derivats d'aquells.

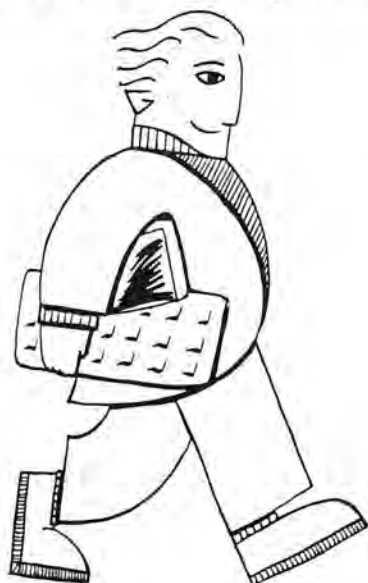
- Creixement excessivament ràpid de l'EA, amb totes les mancances de planificació que suposa i que, en part, ha conduït a la uniformització actual.
- Instal·lacions inadaptades, heretades de centres d'EGB o destinades a altres usos.
- Problemàtica del professorat.
- Excessiva dependència de les comissions de serveis.

La major part del professorat depèn de la renovació o no d'una comissió de serveis; alguns de contractes MEC / INEM; altres, de d'altres institucions, i això suposa moltes dificultats a l'hora de cohesionar equips de centre.

Tractament discriminatori que al CGT d'del mes de novembre ha sofert el professorat d'EA, ja que a l'hora de presentar-s'hi no ha tingut cap avantatge en funció dels anys d'experiència, del reciclatge i formació contínua que ha realitzat en aquest camp, i estava en les mateixes condicions que qualsevol mestre d'EGB.

Tots aquests punts, i d'altres, com la implantació experimental de l'ESO per a Adults -que mereixeria un capítol apart- ens fan témer pel futur de l'Educació d'Adults, al manco la que nosaltres, educadors d'adults, desitjàvem. □

CEFA Son Canals

L'ESCOLA OFICIAL D'IDIOMES

Joana Lladó

En l'espai de gairebé un any l'Escola Oficial d'Idiomes ha viscut nombroses modificacions: canvis de professorat, com és habitual als centres educatius, de lloc i d'equip directiu.

El trasllat a la nova seu va suposar una millora quasi indescriptible, un canvi absolutament necessari que possibilita i exigeix canvis interns de diferents tipus.

L'actual edifici és modern, dotat de recursos i d'una certa estètica absent en molts de centres escolars; tot un espai que convida a aprendre llengües i a ensenyar-les segons marquen els canons didàctics més compromesos.

I un equip directiu nou, en el qual molts hi tenen, segurament, una bona i merescuda confiança.

Les escoles oficials d'idiomes.

Una mica d'història

La primera escola oficial d'idiomes que hi va haver a l'Estat espanyol va ser

la de Madrid, posada en funcionament l'any 1912 amb el nom d'Escuela Central de Idiomas. Aquesta denominació es va canviar per l'actual d'Escuelas Oficiales de Idiomas el 1964, moment en què es varen crear les de Bilbao, València, Barcelona i, poc després, la de Màlaga. Aquesta ampliació i reestructuració d'escoles es va fer en el marc del Segundo Plan de Desarrollo a proposta del Ministre d'Informació y Turismo, Manuel Fraga Iribarne. A l'escola de Madrid s'ensenyava àrab col·loquial per formar els funcionaris que l'Estat espanyol havia d'enviar al protectorat del Marroc. També va tenir la iniciativa de començar a fer cursos de castellà per a estrangers, un dels més il·lustres coordinadors dels quals va ser Pedro Salinas.

D'aquesta manera, la titulació de les escoles d'idiomes va ser vàlida, sense la llicenciatura, per fer classes de batxillerat fins a l'any 1977. De llavors ençà és vàlida com a especialitat, però sempre acompanyada d'una llicenciatura.

La consolidació definitiva d'aqueixes escoles va ser arran de la Llei 29/1981, quan es van crear els cossos de catedràtics i d'agregats d'escoles d'idiomes. Es varen crear, també, dos cicles d'estudis: els generals, com s'havien fet fins a aquell moment, i uns superiors. Aquest darrer cicle, els ensenyaments del qual havien de ser una possibilitat que la Llei de Reforma Universitària va paralitzar. Així, només es va regular el primer cicle.

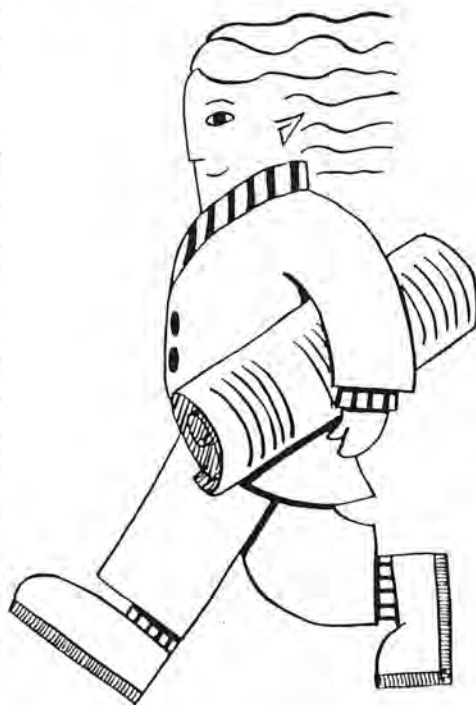
Una vegada consolidades, se'n creen moltes més. Només a Madrid, l'any 1991 n'hi havia nou, i quatre d'elles amb el manco una extensió en una altra població.

A l'Escola de Palma hi figura el Català com a assignatura a partir del curs 87-88. A la de Barcelona, des de l'any 1971, i a Madrid des de 1985.

Alumnat

Es poden matricular a les Escoles d'idiomes totes les persones majors de 16 anys, de nacionalitat espanyola, i que tinguin el títol de Graduat Escolar o el Certificat d'Escolaritat. Els alumnes de nacionalitat estrangera hauran de disposar del certificat de residència i tenir feta l'equivalència dels seus estudis amb els de l'estat espanyol.

Els membres de l'equip d'especialistes que va fer el "Digui-Digui", editat per la Generalitat de Catalunya, van sortir de l'Escola Oficial d'Idiomes de Barcelona.

Certificacions

Actualment es lliura un certificat en haver superat el primer cicle, que correspon als cursos 1r, 2n i 3r, i un altre després d'aprovar el segon, cursos 4t i 5è. Aquests dos cicles componen el primer nivell. Un segon nivell havia de capacitar per a les professions de traductor

o d'interpret, i els alumnes que n'obtinguessin la corresponent capacitat tendrien l'equivalent al de diplomati universitari; però aquest segon nivell mai no s'ha posat en funcionament.

L'Escola Oficial d'Idiomes de Palma

Àmbit d'actuació

L'àmbit d'actuació de l'Escola Oficial d'Idiomes de Palma s'estén a les Illes Balears, per la qual cosa en les convocatòries de juny i de setembre, fins els darrer curs, s'han fet proves lliures de totes les llengües a Menorca i a Eivissa, i en faran aquells departaments que no hi tenen encara alumnes oficials.

Professorat

Aquesta escola, en funcionament des del curs 1986-87, ha viscut un continu augment de professorat i una conseqüent ampliació de l'oferta formativa. Durant el primer any hi havia un total de quatre professors: un de francès i tres d'anglès. El curs 87-88 ja n'hi havia nou: un d'alemany, un de català, dos de francès i cinc d'anglès. El curs 90-91 la plantilla ja s'havia duplicat: tres d'alemany, un, només un, de català, dos de francès, i dotze d'anglès. Aquest curs escolar la plantilla del professorat, a Palma, és aquesta: tres professors de català, quatre professors d'alemany, tres de francès, 13 d'anglès i un d'espanyol. Això permet fer un total de 83 cursos, 44 dels quals són d'anglès, 15 d'alemany, 11 de francès, nou de català i cinc d'espanyol, tot i que donar dades d'aquest tipus només interessa, evidentment, en la mesura que permet deduir el procés evolutiu de l'oferta d'aquest centre.

Relació oferta-demanda

També és cert que aquesta ampliació d'espai i de professorat és encara insuficient per donar resposta a l'alumnat que demana cursos de llengües. Per donar unes dades, el darrer mes de setembre han sol·licitat fer la prova d'anivellació per a anglès un total de 2.200 persones, a més de les que sol·liciten directament matricular-se a primer, i 381 per a cata-

là, quan el nombre de places disponibles és de 463 i de 132 respectivament. Globalment, el nombre total de pre-inscripcions per matricular-se ha estat de 6.977, mentre el total de vacants pujava a 1.066.

El passat setembre les pre-inscripcions foren 6.977 per a 1.066 vacants

Aquestes dades exigeixen una reflexió i, sens dubte, una major oferta. El MEC és conscient d'aquesta necessitat. N'és una prova el fet que a partir d'aquest curs escolar hi ha en funcionament una extensió a Menorca i una altra a Eivissa, de moment només amb un professor d'anglès i un de francès a cada lloc. Apuntar també que, segons informacions de darrera hora, a totes les poblacions de Catalunya de més de 20.000 habitants hi funcionarà, a partir del curs que ve, una Escola Oficial d'Idiomes.

No discutirem la transcendència, cultural i laboral, que té el coneixement de llengües en una societat tan lligada al turisme com és la nostra, i fins i tot el fet d'estudiar català per a una població que

el té com a llengua però que no el sap escriure. Molt més, m'atreiria a dir, que d'altres ciutats com són Chiclana, San Roque, Villanueva Don Benito, San Blas, Macael i El Egido —entre d'altres d'un total de 87 el 1991— que tenen escola d'idiomes, quan entre totes les illes només n'hi ha una.

Aquest curs escolar

És a punt d'aprovar-se un decret que regularà d'una forma específica l'ensenyament de les escoles d'idiomes. Aquesta legislació omplirà el buit que hi havia al respecte i que feia que aquests centres, en molts de casos, fossin considerats com a centres de BUP o de secundària —quan d'això, a vegades, en tenen ben poc— o bé per reglaments particulars de cada centre. Amb aquest decret s'esperen canvis i pautes considerables.

Només cal dir que l'etapa encetada de renovacions dugui aquesta escola a fer el paper que com a centre formatiu i d'estudi li correspon, com a punt de referència cultural que ha de ser en el si d'una comunitat concreta. Els canvis, en un sentit o en un altre, dependran de totes les persones que fan feina al centre i de la voluntat del Claustre. □

Pianos Can Garcias

Pere Josep Garcias

C/ Joan Maura, Bisbe, 10 - Palma (Mallorca) Tel. i Fax: 46 20 16

VENDA DE PIANOS VERTICALS I DE COA

Primeres marques europees

BLÜTNER • BOSÉNDORFER • C. BECHSTEIN • FEURICH • FÖRSTER
GROTRIAN-STEINWEG • HOFFMANN • IBACH • PETROF • PFEIFFER
RAMEAU • RÖNISCH • RÖSLER • SAUTER • SEILER • SCHOLZE
STEINGRAEBER & SÖHNE • WAGNER • WEINBACH • ZIMMERMANN

Especialistes en pianos per a professionals i pianos d'estudi

El millor servei post-venda

Més de 70 anys d'experiència

AFINACIONS • REPARACIONS • RESTAURACIONS

LLOGUER DE PIANOS NOUS O RESTAURATS

INSTRUMENTS HISTÒRICS

(CLAVICÈMBALS • FORTEPIANOS • ORGUES LITÚRGICS)

PIANOS ELÈCTRIC

La UIB a la cruïlla del canvi

Bernat Sureda

La nostra universitat s'ha vist als darrers mesos sacsejada per debats i polèmiques, ara que la situació s'ha asserenat el moment de fer algunes valoracions sobre els últims esdeveniments.

Els darrers deu anys la UIB ha experimentat un ràpid procés d'expansió. En aquest període ha passat de 4.000 alumnes a 14.000, i el nombre de professors, de 150 a 500. De ser una institució atomitzada en centres amb tradicions acadèmiques diferents ha passat a ser un organisme amb un elevat grau de cohesió organitzativa interna. El nombre d'estudis oficials s'ha incrementat d'una forma molt notable, i els cursos propis de la

que era tradicional a les institucions universitàries, la UIB ha romput en molt poc temps la closca de l'academicisme i s'ha endinsat en nous espais d'activitats i d'influència. Com passa amb aquells adolescents que creixen a estirades, també aquesta ràpida expansió de la nostra institució universitària ha provocat tensions. Però, com en les persones, també en el cas de la nostra universitat, aquestes tensions poden ser el pòrtic necessari de l'inici de la maduresa. Les mides de la UIB, el seu grau de desenvolupament, el nivell científic i acadèmic que ha assolit i la perspectiva de la transferència de competències a la Comunitat Autònoma, fan pensar que la nostra universitat es troba en un revolt del camí. És el moment en què s'han d'introduir els canvis necessaris en el model organitzatiu i de gestió de la UIB per tal de consolidar el grau de desenvolupament aconseguit. Aquests canvis han d'anar dirigits, per una banda, a fer més eficaç l'estructura interna, i per l'altra, a convèncer la nostra societat que la Universitat ha de ser un instrument insubstituïble del nostre progrés econòmic, social i cultural.

La UIB ha romput en molt poc temps la closca de l'academicisme i s'ha endinsat en nous espais d'activitats i d'influència

---

Per tal de millorar l'operativitat de l'organització interna de la UIB és necessari iniciar un moderat procés de descentralització de les decisions, especialment d'aquelles de tipus acadèmic que es vegin afectades per les diverses sensibilitats i tradicions que es donen a l'interior del col·lectiu universitari: convalidacions, cursos de postgrau, or-

ganització docent, horaris, etc. La descentralització ha d'afectar també aquells mecanismes d'administració que, a causa de l'increment de les dimensions de la UIB, s'alenteixen per mor de la gestió centralitzada.

La millora de l'eficàcia científica i docent de la UIB exigeix també en alguns casos la creació d'estructures organitzatives noves —com ara els instituts universitaris— per donar suport a èrees interdisciplinàries que s'han anat desenvolupant els últims anys, com ara la recerca i docència en turisme o els programes de formació permanent.

Alguns sectors han criticat darrerament la UIB per falta de democràcia interna. Aquestes crítiques han confós en moltes ocasions democràcia amb assemblearisme i han cregut equivocadament, segons el meu parer, que el caràcter més o menys democràtic d'una institució depèn del nombre de persones que hi prenen les decisions a tots els nivells. L'aplicació dels principis democràtics a una institució universitària consisteix que cada òrgan de govern assumeixi les competències i responsabilitats que li corresponen d'acord amb els estatuts dels quals cada universitat s'ha dotat en exercici de l'autonomia. Però, no tan sols per normes democràtiques, sinó també per aconseguir un major grau d'eficàcia, cal que tots els membres d'una organització coneguin els objectius i finalitats que es fixa la institució. A la UIB no hi hagut manca de democràcia, però sí que és possible que no sempre s'hagin donat a conèixer clarament els motius i les raons que aconsellaven en cada cas prendre les decisions, i quins eren els objectius que es pretenia complir. Aquesta és la deficiència que s'ha de corregir, ja que a curt termini pot restar eficàcia a l'organització universitària i enfeblir-ne l'autonomia. En aquesta mateixa línia

UIB, màsters i altres estudis, suposen ara un sector d'activitat molt important a la nostra universitat. Aquella gran desconeguda de finals dels anys setanta desperta ara l'interès i la curiositat d'amplis sectors de la nostra societat. Amb un estil agosarat en comparació amb el

d'actuació, s'hauria de rompre amb la idea que la participació a nivell universitari tan sols es canalitza a través dels òrgans de govern. El col·lectiu universitari ha de reforçar el seu teixit social amb fórmules organitzatives diverses, com és habitual a les universitats amb més tradició que la nostra. Grups esportius, musicals, culturals, religiosos i associacions amb objectius diversos, com ara la Coral Universitat de les Illes Balears, les associacions d'estudiants, d'antics alumnes o els grups d'aficionats als distintes esports, han de formar el que es podria denominar la societat civil universitària i han de trobar cabuda, acollida i estímul a la nostra universitat.

La UIB també ha de treballar per convertir-se en una institució valorada i apreciada per la societat illenca. Amb aquesta finalitat ha d'aconseguir, entre altres coses, eliminar algunes susceptibilitats que han manifestat últimament alguns sectors socials en relació amb la competència que pogués fer la Universitat a diversos interessos econòmics. La universitat necessita aconseguir fonts d'ingressos diferents a la subvenció pública i la matrícula d'alumnes si vol mantenir un nivell d'activitat superior al de la pura subsistència. Però s'han de revisar les actuacions de la UIB en aquest camp i fer comprendre als sectors professionals i econòmics d'aquestes illes a l'hora d'aconseguir una major competitivitat en el mercat europeu i internacional.

La vàlua científica i docent de la UIB i l'eficàcia de la seva administració estan reconegudes a l'Estat espanyol i també internacionalment, però a la nostra societat aquest reconeixement queda en ocasions enfosquit per crítiques puntuals. És necessari que la mateixa Universitat promogui l'avaluació externa de la seva activitat docent, de recerca i de difusió cultural, per tal que els indicadors objectius —que sempre ens han estat favorables— demostrin la realitat i ajudin a la vegada a introduir els canvis necessaris. En aquest camp, el Consell Social té una tasca important per fer.

La UIB ha d'aconseguir que la societat illenca la senti com a cosa seva. A aquest objectiu hi contribuirien mesures

com la d'aconseguir crear al campus un espai d'oci cultural i esportiu a disposició de tots els ciutadans. La manca d'instal·lacions esportives, de biblioteques i d'altres edificis dificulta per ara aquest projecte, que pot, però, ser realitzat en un futur no molt llunyà.

La UIB és una universitat en creixement amb moltes mancances, especialment d'inversions: correm el perill que

les futures transferències es facin a partir de la situació actual i no prevegin els recursos que fan falta per arribar a consolidar la nostra institució universitària. Si es produís aquesta situació, les possibilitats de completar la consolidació de la nostra universitat quedarien molt reduïdes i immediatament començaríem a recular fins que la UIB quedés reduïda a quasi res.

En un futur pròxim, quan la Comunitat Autònoma rebi les competències en universitat, la UIB haurà de continuar fent respectar la seva autonomia, però haurà de donar als ciutadans d'aquestes illes més comptes sobre les seves actuacions. A la vegada, el Parlament i el Govern de les Illes Balears hauran d'assumir les seves responsabilitats i definir el grau de desenvolupament científic i docent que volen per a la nostra universitat, i especialment el nombre i tipus d'estudis que s'hi podran cursar. Tindran molt a dir, també, en relació amb el nombre de places que es puguin oferir. Totes aquestes decisions s'hauran de correspondre amb la dotació dels recursos econòmics necessaris. □

Vice-rector de Coordinació Educativa

ESPECIALISTES EN ARTICLES DE
MUNTANYA, CAMPING, ESQUI I ESCALADA

ES REFUGI

Pl. Palou i Coll, 10 (Banc de s'Oli)
Telèfon 71 67 31
07002 Ciutat de Mallorca

L'escolarització a Ciutadella: el problema d'una dècada

Francesc Florit Nin

D'ençà fa 9 anys les escoles públiques de Ciutadella van saturades d'al·lots. Fa temps que es reclama una nova escola per tal de solucionar el problema d'escolarització. Però el MEC i el seu responsable provincial, el Sr. Andreu Crespi, no ha fet cas a la demanda. Probablement la petició ciutadellenca ha estat excessivament assenyada, molt moderada, sense grans batibulls a la premsa perquè el Sr. Crespi hi accedís. Els pares hem vist com any rera any es repetia el mateix maldecap: *—Que t'hi ha entrat s'al·lot o s'al·lota a s'escola?* Molt sovint la qüestió era si entrava a l'escola de més a prop a si te l'enviaven a l'altre cap de la ciutat. La zonificació havia d'arreglar aquest desequilibri, i tanmateix sembla que encara l'ha empitjorat. Segons sembla, per decidir aquesta zonificació no s'ha tingut en compte el criteri de la densitat de la població escolar de les distintes barriades. S'ha fet de qualsevol manera, a la greu manera. Tot fa pensar que la Direcció Provincial del MEC a les Balears no té cap tipus de planificació. A Ciutadella ens encanten els al·lots, són preciosos i agraïts, per açò, i a diferència de la resta del país, aquí en tenim molts i els passejam amunt i avall de ses Voltes. Tanmateix el MEC no ens va avisar que per escolaritzar-los era mala dècada de tenir-ne. I així veim que les pessetes sobrants del tancament d'unitats a Palma no s'han redistribuït a Menorca.

També és cert que el MEC ha dignificat l'escola pública i ha provocat molt encertadament que els pares optessin per aquesta oferta en l'educació obligatòria. No només per la gratuïtat sinó també per la millora de la qualitat de l'ensenyament que ha guanyat gràcies a la bona feina dels docents. L'etapa no obligatòria —de 0 a 6 anys— ha estat atesa per les Escoles

Infantils de titularitat privada (amb algunes minses ajudes d'institucions públiques locals). I ho han fet amb una professionalitat admirable, tot atenent una necessitat social de la qual el Ministeri espanyol no ha volgut fer-se'n càrrec, cosa que sí han fet alguns països d'Europa. I si no és així, com podem dur al·lots al món?. Paralelament, fa pocs anys que també les escoles públiques de Ciutadella —totes— han ofertat l'educació infantil, anomenada pre-escolar (3 —una—, 4 i 5 anys). Lògicament els pares opten per l'oferta pública, donada la gratuïtat (ja pagam prou a Hisenda!) i la continuïtat que representa un mateix centre per a tota l'etapa infantil i primària. Per aquest motiu, i amb motiu, les escoles infantils privades s'han queixat perquè

El MEC no té més remei que augmentar el nombre d'alumnes per aula, de manera que totes les unitats de Ciutadella sobrepassen el màxim fixat per la LOGSE

---

no poden "competir" amb l'oferta del MEC. Què havia de passar, si no? Alguns pensen que la solució rau en una concertació MEC (o Afers Socials) i Escoles Infantils, tal i com ho fa amb l'educació primària. En tot cas, que ens expliquin per què el MEC fa educació infantil. O tot o res. És a dir, amb quins criteris igualitaris i constitucionals el MEC pot decidir qui entra o qui no entra en l'oferta pública? És l'educació pública un dret universal, o no ho és? Si no és una etapa obligatòria, per què el MEC se'n fa càrrec, i se'n fa càrrec a mitges?

Preguntes, de moment, sense resposta oficial i que provoquen mareig mentre el fillet et demana *per què fas tants de papers, papà/mamà?*

Sigui com sigui, quan els al·lots entre amb 6 anys a l'ensenyament obligatori, a Ciutadella ens trobam amb saturació de les places escolars públiques. El MEC no té més remei per escolaritzar tothom que ho demani que augmentar el nombre d'alumnes per aula, la ràtio, de manera que totes les unitats de Ciutadella —totes— sobrepassen el màxim fixat per la LOGSE. Només les dues escoles concertades no tenen problemes de demanda de places, no van saturades, però les cobreixen. Els Consells Escolars i els Equips Directius es queixen any rera any al director provincial de sobrepassar la ràtio màxima. Amb tota raó: ells són també responsables de garantir la qualitat de l'ensenyança a què ens hem compromès amb la Reforma. Però sembla que al MEC no el preocupa ni poc ni massa aquest tema. La manca de pressupost és l'argument esgrimit sempre per esgarrapar recursos a les escoles i reduir al màxim la plantilla de professors.

Tanmateix hi ha un fet innegable: els 28 al·lots que aquest curs 94-95 han quedat sense escolaritzar a l'opció pública oferta pel MEC, sense comptar aquells altres al·lots que vénen de fora ja començat el curs. A bon criteri, aquests darrers alumnes també tindran la negativa que el Sr. Crespi ha donat als altres. La cosa serà greu quan aquests al·lots es trobaran amb aules de 28-30 alumnes d'aquí a dos anys. Aleshores el criteri de no augmentar ràtio no es podrà fer valer com s'ha fet ara, en no voler escolaritzar ni tan sols els alumnes que van tornar a sol·licitar la inscripció el setembre (7 a P5 i 5 a P4). Serà el curs 96-97. Aleshores

res el MEC no podrà argumentar cap tipus de raó que no sigui la ineficàcia, la improvisació o la desídia. Potser aleshores tindrem un nou Director Provincial o bé l'educació passarà a mans de la Comunitat Autònoma, i en el traspàs de director o de competències trobaran el motiu suficient perquè el problema continuï.

Mentrestant, què pensa fer el Sr. Crespí davant aquesta evidència? Haurérem de veure impassibles i cadascú pel seu costat com el malefici es torna a complir? O bé serem capaços, de forma unida i unívoca, pares, mares, mestres i Ajuntament, de reclamar una solució definitiva i digna? Malament quan som els pares que ens enfrontam uns als altres o bé pares contra mestres; açò voldria dir que no hem entès el problema i que confonem els termes. L'únic responsable és l'Administració educativa, punt!

El problema certament és complex. Ningú no ho nega. No volem ara entrar

en detalls per no allargar excessivament aquest escrit. Tanmateix també és cert que s'haurien de tractar amb més serietat qüestions com la funció de la Comissió d'Escolarització, la comprovació dels domicilis al·legats, algunes sospitoses declaracions a Hisenda, la immigració escolar, el creixement demogràfic, la densitat de les zones, etc.

En el fons de tot es beslluma la poca credibilitat que aquest país atorga a l'educació. Per açò mateix el pressupost destinat al MEC, a l'Estat Espanyol, sembla ser una miqueta de tercer món. □

Més de 10.000
residents* ja han
escollit

 viatges sa
Tramuntana

Per qualitat:

...d'ofertes
...de serveis
...d'informació

Carrer 31 de desembre, 12
Tel: 204600. Fax: 204450
Palma de Mallorca

ALNO®

La cuina
menys comú
del mercat

PROCUINE STUDIO
MOBILIARI DE CUINA

C/ Cecili Metel, 5A
Tfs.: 71 75 61 - 71 06 49
Palma de Mallorca

PEDAGOGIA 95

PER LA UNITAT DELS EDUCADORS LLATINOAMERICANS

L'Havana 6-10 de febrer

Pere Polo Fernández

L'educació de l'home amb un concepte cada vegada més integral i multifacètic, la seva preparació adequada per conviure en el món del futur —un món que s'obre com un gran desafiament, un món complex i canviant, però al que la societat s'ha d'enfrontar en les seves múltiples facetes i contradiccions—, obliga avui a tots els educadors i científics de l'educació, a estudiar i proposar noves vies i alternatives en la tasca educacional, que garanteixin la formació plena dels nins i joves per viure en aquest món futur.

En aquest important i lloable empenyorament els educadors de Llatinoamèrica i el Carib han de marxar junts,

*Representants
dels STEs
i la UIB
a la sessió
inaugural.*

tota vegada que els uneixen profunds lligams històrics, geogràfics i culturals, i perquè s'han d'enfrontar als problemes comuns dels països pobres i subdesenvolupats i han de lluitar amb tenacitat per desenvolupar les seves economies, i per aquest objectiu l'educació hi ha d'ocupar un lloc destacat.

En la materialització d'aquesta idea, Cuba ha représ amb modèstia una tradi-

*Teatre
Carl Marx,
seu del
Congrés
Pedagogia 95.*

*"Toca a los maestros
hacer conocer a los niños
el valor del trabajo, para que sepan
apreciar el valor de las obras"*

Simón Rodríguez

ció dels educadors llatinoamericans: reunir-se per realitzar encontres pedagògics on s'analitzen i cerquen noves vies de solució als complexos i variats problemes educacionals.

El Congreso Internacional Americano celebrat a Argentina el 1882, el Congreso Higiénico Pedagógico efectuat el 1883 a la Ciutat de Mèxic i el Primer Congreso Pedagógico realitzat a Cuba i Veneçuela el 1884 i 1885 respectivament, entre altres, significaren l'inici d'un moviment pedagògic important

*Representants
sindicals de
Canadà,
Cuba,
Guatemala
i STEs*

*Pío Maceda (STEs),
Luis Abreu (Secretari
General del SINTEC
(Sindicato de
Trabajadores de la
Enseñanza y
la Ciencia de Cuba),
Pere Polo (STEI)
i Juan José Chaves
(STEG-Guatemala)*

a Llatinoamèrica i l'obertura d'un ampli camp d'acció per a l'intercanvi científic entre educadors de la regió.

Com a continuació històrica d'aquests propòsits, des de 1986 Cuba ha convocat la celebració en el seu territori dels Congressos de Pedagogia, que han reunit milers d'educadors de Llatinoamèrica, el Carib i Espanya. Aquests encontres han marcat un nou estil d'intercanvi científic-pedagògic i propiciat un major acostament i comeixement mutu.

Pedagogia 86 i els seus continuadors *Pedagogia 90*, *Pedagogia 93* i *Pedagogia 95*, en aquest propòsit d'aconseguir la unitat dels educadors llatinoamericans, han fet possible recollir un conjunt d'idees, concepcions i experiències, que sistematitzades, generalitzades i enriquides per la pràctica educacional de cada país, podran anar configurant les bases teòriques del que constituirà, sens dubte, una pedagogia pròpia, una ciència genuïnament llatinoamericana, que

*Escola Royo
Naranjo,
municipi de
l'Havana*

satisfaci els interessos i necessitats de la regió.

Sota el lema: "*Por la unidad de los educadores latinoamericanos*" s'han reunit a "*Pedagogia 95*", més de 4000 docents de tots els països llatinoamericans, el Carib, EEUU, Canadà, Portugal, França, Itàlia i Espanya.

Durant el Congrés es desenvolupa-

ren 11 conferències especials entre les que destacaren les del Ministre d'Educació de Cuba, sobre la "*Situación actual y perspectivas de futura de la Educación Superior en Cuba*", "*Una pedagogía para América Latina y el Caribe*", del president de l'AELAC (Asociació d'Educadors de Llatinoamèrica i el Carib), i la pronunciada per la Dra. Elena Martín Ortega, Directora del Gabinet del Ministre d'Educació d'Espanya, amb el títol: "*Calidad en los*

sistemas educativos. La nueva Ley de Educación en España".

També es dugueren a terme 16 taules rodones sobre temes d'interès actual relacionats amb l'educació, fent possible l'intercanvi i el debat entre els participants. De entre totes, en destacaria, per l'interès del debat i la qualitat dels participants "*Reflexiones acerca de una*

Conferència d'Elena Martín del Ministeri d'Educació i Ciència espanyol

*Pere Polo
amb els
representants
sindicals de
Guatemala.*

estrategia alternativa en Educación para América Latina y el Caribe”.

Durant tot el congrés funcionaren 22 comissions de treball en correspondència amb les diferents temàtiques del congrés: ciències pedagògiques, desenvolupament de la intel·ligència i la creativitat, societat, família i escola, Martí i l'educació, educació laboral, formació del personal docent, les distintes etapes de l'educació des de preescolar fins a educació d'adults.

Una altra nova forma de presentació de treballs és la realitzada en cartells, ca-

*Pio Maceda (STEs),
Félix Prats (FUNCOE)
amb un grup
d'ensenyants
cubans i espanyols.*

racteritzada per la possibilitat de comunicació, l'elaboració resumida de forma gràfica dels aspectes essencials d'un tema. Aquí vull mencionar el presentat per Pedro Payeres Coll: *“El huerto ecológico escolar. Experiencia realizada en varios colegios de Mallorca”.*

Tot això acompanyat de la possibilitat de visitar centres escolars de distints nivells d'ensenyança, des del cercle infantil fins a educació superior, incloent

visites a institucions científiques. L'encontre directe dels delegats amb els docents, estudiants, i investigadors ha permès donar a conèixer millor les experiències cubanes en el sector de l'educació i de la salut.

D'educació es va parlar quasi tot, en les 22 comissions en què es reunien, com he dit abans, pedagogs de quasi tot el continent. L'anàlisi transcendia els aspectes merament instructius per parlar de formació de persones llatinoamericanes i caribenyes *educades per a la vida*, la qual cosa equival, com deia algun dels po-

*Asistents
a l'acte
de cloenda*

nents, a preparar les persones *“per fer el que feim en el món de la millor manera possible”* O el que és el mateix: formar éssers creatius, capaços de transformar la realitat.

Per això, crec que cap aspecte més transcendent que el desenvolupat en diverses conferències especials i meses rodones a la recerca d'una estratègia educacional alternativa per als pobles de

*Pere Polo i
Pio Maceda
amb els
representants
d'Hondures i de
l'AELAC
(Asociación Educativa
de América Latina
i el Caribe)*

Visita de Pere Polo a l'escola Royo. Naranjo

Llatinoamèrica i el Carib.

Una altra nota a destacar va ser la veu de molts de mestres que feia incidència especial en el fet que cada vegada els problemes s'aguditzen més en parlar de les insuficients possibilitats de capacitat per a molts de mestres, manca de materials didàctics i, el que encara és pitjor, de la urgència d'enfrontar projectes reformadors que no tenen en compte "la historia de todos los dias, la historia de la pérdida de nuestros recursos; de la crisis alimentaria, esa la tendremos que escribir un día para todos nosotros", com va dir un delegat xilé.

bre la necessitat de modernitzar, però no solament pensant en l'eficàcia, en les meres fórmules de laboratori i d'ordinador reservades als qui poden, sinó des de l'òptica humanista que agafi com a centre el millorament de la persona com a tal.

El debat llançat per la AELAC: "Reflexiones acerca de una estrategia alternativa en Educación para América Latina y el Caribe" queda obert. Es pretén clarificar i consensuar idees amb els objectius de formar una persona animada per una ètica solidària en la qual l'ajuda mútua i l'actitud de servei es combi-

nin amb l'estimació al medi natural, a la justícia, a la democràcia i amb unes qualitats que la conformin com a persona activa i integral, una persona per inserir-se en l'activitat productiva del seu temps. Una persona educada amb l'orgull per la seva identitat cultural, nacional llatinoamericana i, tal com va recordar la Dra. Lidia Turner, de Cuba, l'home somniat pels nostres avantpassats és aquell educat en la pràctica participativa i "lliure per pensar".

Per fer això, a l'aula no hem de demanar permís ni esperar a canviar la realitat econòmico-social dels nostres països. El que podem fer a cada escoleseta per si mateix no canviarà la realitat, però ajudarà a formar una persona llatinoamericana que lluiti contra els seus mals; aquesta és l'estratègia del mestre. □

Alumnes sembrant arbres a una plaça de l'Havana.

Immersos enmig de la maregassa neoliberal i "globalista" que privatitza, lleva responsabilitats en l'educació als Estats i proclama la fi de les ideologies, termes com qualitat de l'ensenyança, modernitat, igualtat... són avui reanalitzats.

Hi va haver qui feia observacions so-

Mural del Che a la capital cubana.

Entrevista amb el Conseller de Cultura, Educació i Esports

Una representació de la Comissió Executiva de l'STEI es reuní el passat 27 de gener amb el Conseller de Cultura, Educació i Esports i el Director General d'Educació per tal d'analitzar l'estat actual de funcionament del sistema educatiu i comentar temes urgents relacionats amb transferències, normalització lingüística, etc.

En Pere Polo, Secretari General de l'STEI, va lliurar al Conseller un dossier amb documents elaborats per l'STEI, amb propostes d'actuacions concretes sobre aquests temes.

El Conseller, per la seva banda, en primer lloc, va felicitar l'STEI per la campanya i els excel·lents resultats electorals aconseguits. Va assenyalar, també, la importància que des de la Conselleria es dona al manteniment d'unes relacions periòdiques i fluïdes amb els representants de l'STEI. "Per a nosaltres, l'STEI és important", va dir el conseller. Nosaltres pensam també que aquests contactes són necessaris i profitosos.

Representants de l'STEI amb el Conseller i el Director General

HOMOLOGACIÓ TÍTOLS DE CATALÀ

Tema encara no resolt

L'STPV, en carta adreçada al Conseller d'Educació de la Generalitat Valenciana, sol·licita l'homologació dels títols de Professor de Llengua Catalana expedits per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports del Govern Balear i per la Generalitat de Catalunya amb el corresponent "Diploma de Mestre de Valencià".

Recordem que el mateix President de la Generalitat Valenciana, en carta de 13 de desembre de 1993, adreçada al Secretari General de l'STEI, manifestava que aquesta qüestió "estava en via de solució" (Vegeu PISSARRA 70)

NB. Els professors afectats per aquesta problemàtica us podeu adreçar a l'STEI per a més informació.

GENERALITAT VALENCIANA
 DATA DE RECEPCIÓ
 Dia 29 DES. 1994

Honorable Senyor Conseller d'Educació i Ciència: _____

El Sindicat de Treballadors i Treballadores de l'Ensenyament del País Valencià sol·licita d'aquesta Conselleria que promulgue una Ordre en la qual s'homologuen els Títols de Professor de Llengua Catalana expedits per la Conselleria d'Educació Cultura i Esports del Govern Balear i el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya amb el corresponent "Diploma de Mestre de Valencià" expedit per la Conselleria que vosste dirigeix.

Cal dir que tant el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya com la Conselleria d'Educació del Govern Balear han homologat amb els seus el Títol de "Mestre de Valencià" que expedix la Generalitat Valenciana (Ordre de 15 de febrer de 1988 i Ordre de 10 de febrer de 1986 respectivament). Per això i per altres raons (com per exemple que l'Ordre de 15 d'agost de la Conselleria d'Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana homologa amb els títols administratius que emet la Junta Qualificadora de Coneixements del Valencià, títols administratius de llengua catalana expedits per organismes que depenen del Govern Balear i de la Generalitat de Catalunya) és pel que considerem inexplorable que la Conselleria que vosste presideix encara no haja procedit a l'homologació sol·licitada en aquest escrit.

Aquesta situació de manca de reciprocitat amb les actuacions, en aquest aspecte, del Govern Balear i la Generalitat de Catalunya està creant perjudicis a docents valencians i valencianes que han aprovat oposicions al Cos de Mestres a les Illes Balears i al Principat de Catalunya, atès que la gran majoria d'ells han realitzat els cursos de Reciclatge de Didàctica i Llengua Catalana amb la corresponent expedició del títol administratiu en la nacionalitat on han aprovat l'oposició.

Així, aquests mestres valencians que volen tornar a la seua terra mitjançant el Concurs General de Traslats es troben en la impossibilitat d'oprar a les places de l'especialitat de Valencià o a les places catalogades en Valencià ja que la seua titulació expedida a Catalunya o Balears no la poden homologar per la corresponent Valenciana. En aquest sentit, pel conseqüent les nombroses sol·licituds de mestres valencians que demanen l'habilitació de l'especialitat de "Filologia Valenciana" amb el seu títol de Professor de Llengua Catalana a la Comissió d'habilitació de la Direcció Provincial del Ministeri d'Educació i Ciència de les Illes Balears i que han estat denegades pel President de la Comissió, Miquel Vives Madruga, a pesar seu i en compliment de l'estricta legalitat.

Per acabar, volem recordar que el President de la Generalitat Valenciana, Joan Ferrera i Blasco, en carta adreçada al Secretari General del Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes i datada el 13 de desembre de 1993, després d'assenyalar que pel que feia a Ensenyaments Mitjans el problema estava resolt comunicava que "la qüestió, globalment considerada, es troba també en via de solució".

Esperant que tinga a be atendre la nostra petició.

Atentament: *Ferran Pastor i Selda*

Ferran Pastor i Selda.
 Sindicat de Treballadors i Treballadores del País Valencià.
 València, 28 de desembre de 1994

HONORABLE SR. JOAN ROMERO GONZÁLEZ

Gener '95 Novetats

Reforma i currículum

MARTINEZ, M.

Trabajar con el currículum
1994, 124p. 1.030pts.

ANGULO, J-F. - BLANCO, N. (Coords)

Teoría y desarrollo del currículum
1994, 424p. 3.350pts.

Avaluació

DE MIGUEL, M. - MADRID, V (I altres)

Evaluación para la calidad de los institutos de Educación Secundaria.
1994, 283p. 2.400pts.

Llengua i Literatura

MAYANS, P. - MONTÉS, N.

Redescubrim els Països Catalans.
1994, 86p. 890pts.

MENDOZA, A.

Literatura comparada e intertextualidad.
1994, 207p. 1.550pts.

Educació Primària

A.A.V.V

Los aprendizajes instrumentales en la educació primària. Programación, situación e implicaciones.
1994, 237p. 1.650pts.

SANTOS, A.M.

Cómo trabajar la animación a la lectura en el primer ciclo de Educación Primaria.
1994, 66p. 1.000pts.

Formació

RODRIGUEZ, A. (Coorda.)

Un enfoque interdisciplinar en la formación de los maestros.
1995, 254p. 2.460pts.

Ensenyament i Tecnologia

VITALE, B.

La integración de la informática en el aula. Consideraciones generales para un enfoque transdisciplinar.
1994, 96p. 950pts.

COROMINAS, A.

La comunicación audiovisual y su integración en el currículum.
1994, 183p. 1.860pts.

Orientació

LE BRAS, F.

Cómo tomar notas y apuntes.
1994, 147p. 990pts.

FERNÁNDEZ, C.

Aprender a estudiar. Cómo resolver las dificultades en el estudio.
1994, 193p. 975pts.

ALVAREZ, V.

Orientación educativa y acción orientadora. Relaciones entre la teoría y la práctica.
1994, 259p. 2.340pts.

RODRIGUEZ, M.L. - DORIO, I. - MOREY, M.

Programa para enseñar a tomar decisiones. Guía didáctica para el tutor.
1994, 86p. 1.780pts.

RODRIGUEZ, M.L. - DORIO, I. - MOREY, M.

Programa para enseñar a tomar decisiones. Cuaderno del alumno.
1994, 191p. 950pts.

Pedagogia Social

ROMANÁ T.

Entorno físico y educación. Reflexiones pedagógicas.
1994, 234p. 1.765pts.

Psicologia Evolutiva

IVARTE, A.

Adolescencia y personalidad. Orientación Educativa.
Mèxic 1994, 144p. 1.890pts.

Psicologia de les Institucions

AGUIRRE, A. - RODRIGUEZ, A. (EdHors)

Patios abiertos y patios cerrados. Psicología cultural de las instituciones.
1995, 196p. 2.000pts.

CLEMENTE, M. (Coord.)

Fundamentos de la psicología jurídica.
1995, 508p. 3.800pts.

CLEMENTE, M. - RÍOS, J. (Coords.)

Guía jurídica del psicólogo. Compendio básico de legislación para el psicólogo jurídico.
1995, 223p. 1.950pts.

Psicologia Clínica

CÁCERES, J. - ESCUDERO, V.

Relación de pareja en jóvenes y embarazos no deseados.
1994, 174p. 1.200pts.

TURNER, S.M. - BEIDEL, D.C.

Tratamiento del trastorno obsesivo-compulsivo.
1994, 174p. 1.900pts.

Psiquiatria i psicopatologia

BELLOCH, A. - SANDIN, B. - RAMOS, F.

Manual de psicopatología. Vol. 1.
1994, 613p. 4.275pts.

 mbat
Llibres

PISSARRA / LLIBRES

Sara en el Món Conegut

Antoni Roca i Maria I. Deyà

Col·lecció "Es ferreret" 1

Leonard Muntaner, editor

Palma, 1994

Sara és una nina, però no pot fer la major part de les coses que fan les altres nines: una cadira de rodes la té presonera d'ençà que va néixer i no pot xerrar. Però Sara veu i estima, sent i raona, molt més del que es pensa la gent, fins i tot els metges.

Cap problema físic, però, pot impedir que Sara viatgi al Món Conegut, un món de fantasia, on un personatge màlvol tracta de sotmetre el regne de Roda. En aquest viatge Sara comptarà amb la companyia de Fax, un savi que es dedica a inventar coses mig científiques i mig màgiques. En el Món Conegut coneixerà també altres personatges, serà protagonista d'algunes aventures i, finalment, comprendrà el valor de les paraules, de les lletres... i de les persones; un puntet d'intriga arrodonirà la història.

La proposta que ens fan Antoni Roca i Maria I. Deyà, autors de *Sara en el Món Conegut*, és molt senzilla i engrescadora: fixar-nos en Sara, conèixer-la i estimar-la, tot i les seves limitacions físiques. La novel·la, amb una forta càrrega de valors, és un toc d'atenció perquè ens fixem en els nins amb discapacitats, sobretot perquè no ens sigui difícil sentir-nos solidaris amb ells, saber que existeixen i que tenen uns sentiments que han de tenir correspondència. Un cop llegit el llibre, queda clar que la força de Sara està en el seu interior, en la seva voluntat, i en la seva capacitat per estimar i per imaginar.

**Campanet per Veure.
El poble i els voltants**

Rayó Bennàssar, Pere

Fotografies de Sebastià Reinés Sastre

Col·lecció Pla de Tel núm. 5

Ajuntament de Campanet, 1994

L'objectiu primordial del llibre és donar a conèixer el patrimoni històric, artístic i cultural del municipi i fomentar la seva valoració i conservació. A més, l'obra té un interès pedagògic i pot ésser molt útil als professors que vulguin recórrer i descobrir amb els seus alumnes aquesta vila mallorquina, situada al Raiguer de la serra de Tramuntana.

Campanet per veure es divideix en dues parts: una el poble i l'altre els voltants. Davant cada una d'elles hi ha respectivament un plànol de la vila i del terme municipal en el que es situen les cases i els elements descrits. La part del poble consta de 52 fitxes en les que hi figuren uns 70 edificis, llocs i elements d'interès. La segona part del llibre, que consta de 18 fitxes es dedica als voltants de Campanet. Al final de l'obra hi ha un vocabulari de termes artístics i tècnics que s'usen en el text, per tal de facilitar-ne la lectura.

Altres obres rebudes a la Redacció

QUEVEDO, Josep M. i SANXO, Maria Isabel (directors); *Estudi de necessitats formatives a l'illa de Menorca* UIB. Palma 1994

BEZARES, Miquel; *Poemes*. Col·lecció poesia de paper. UIB. 1994

MARGARIT, Joan; *Poemes*. Col·lecció poesia de paper. UIB. 1994

PRESENTACIÓ DE TRES NOUS VOLUMS DE LA COL·LECCIÓ "PLENAMAR"

El director general d'Educació, Jaume Casesnovas i Casesnovas presentà el passat mes de gener, a la Sala de Cultura, els tres nous volums de la "Col·lecció Plenamar", una col·lecció de llibres juvenils per a la didàctica de la llengua i la literatura catalanes que la Conselleria de Cultura, Educació i Esports edita des de l'any 1992 i que fins ara consta d'onze títols. La presentació fou a càrrec de Gabriel Janer i Manila.

Acte de presentació dels nous volums de la Col·lecció Plenamar

Tómbola de jocs. *L'expressió i la comprensió orals a l'escola*, **Bip-Bip!** *La novel·la fantàstica i de ciència ficció a l'escola* i **Lluna clara.** *Exercicis de comprensió lectora* són els títols dels tres nous volums.

Els autors, Ramon Bassa, Miquel Cabot, Ramon Díaz, Joan Lladonet i Immaculada Pastor, integren el Seminari de Didàctica del català a l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la UIB i tenen una reconeguda trajectòria en l'edició de llibres infantils i juvenils. L'any 1984 obtingueren el premi Baldri Rexach per a mestres i l'any 1992, el premi Emili Darder, de l'Obra Cultural Balear. També han publicat la col·lecció "Calidoscopi" de llibres de llenguatge: *Llumeneret Blau*, *Alimara*, *Llanterna*, *Neó* i *Deiòl 1, 2 i 3*. Ara publiquen

una nova col·lecció "Calidoscopi Nou" de llibres de llengua i literatura catalanes per a educació primària.

Els nous volums de la col·lecció

➤ **Tómbola de jocs.** *L'expressió i la comprensió orals a l'escola* té com a objectiu principal facilitar recursos als ensenyants perquè puguin aconseguir que els alumnes milloren la llengua oral d'una forma lúdica i divertida.

En el llibre s'hi troba un ventall de jocs que desenvolupen les habilitats orals i també les respectives microhabilitats. La creativitat i la imaginació dels docents poden fer que d'aquesta mostra sorgeixin infinites possibilitats de jugar. Aquest llibre forma part de la col·lecció "Mar de jocs".

➤ **Bip-Bip!** *La novel·la fantàstica i de ciència ficció a l'escola* té com a objectiu donar a conèixer una sèrie d'autors i de textos clàssics, prèviament seleccionats, d'aquest gènere de novel·la, tan important els segles XIX i XX.

Tots els textos van acompanyats d'uns exercicis d'anàlisi i de comprensió textuals que permetran als alumnes aprofundir en el coneixement dels autors i del temps en què foren escrits. Els autors han sintetitzat els elements bàsics que intervenen en l'estructuració d'un text: són les anomenades tècniques narratives. Finalment, es recomana la

lectura d'uns llibres representatius d'aquests gèneres. Aquest llibre forma part de la col·lecció "Mar de fons".

➤ **Lluna clara.** *Exercicis de comprensió lectora* consta, en primer lloc, d'una selecció de lectures de continguts diversos, en el to i en la forma. Hi són presents: l'humor, la tristesa, la imaginació, l'amor, l'ecologia, els vers, la prosa, el diàleg, la imatge...

En segon lloc, una fitxa d'exercicis de comprensió lectora per a cada text amb la finalitat que el nin, a més de gaudir amb la lectura, s'acostumi a llegir de forma silenciosa i reflexiva. En la tria s'ha tingut molt en compte l'extensió dels textos, atesa l'edat dels lectors als quals van adreçats. Aquest llibre forma part de la col·lecció "Mar de mots".

LA CONFEDERACIÓ D'STES DAVANT EL AVANT-PROJECTE DE LLEI DE "PARTICIPACIÓ, AVALUACIÓ I GOVERN DELS CENTRES DOCENTS"

Com a primera i urgent valoració, la Confederació d'STEs manifesta:

1r Aquest Projecte de Llei, que en teoria dóna resposta al debat suscitat pel MEC amb les seves 77 mesures, apareix de manera precipitada tota vegada que el MEC no ha publicat les conclusions del debat realitzat en els distints sectors de la comunitat escolar. Aquesta precipitació pot venir motivada per motius polítics i no com a conseqüència dels interessos educatius.

2n El Projecte de Llei abasta tres aspectes claus: participació, avaluació i govern, i en acabar el seu tràmit de debat i esmenes ha de recollir la participació de la comunitat educativa en l'elecció dels càrrecs directius, garantint el caràcter democràtic de la gestió de centres tant Públics com Privats concertats. No es pot anar enrera en les conquestes i tornar al cos de directors/inspectors. S'ha de potenciar l'accés de les dones a aques-

tes tasques de gestió i s'hauria de limitar el període d'exercici de les tasques esmentades.

3r Ens semblen positives les mesures tendents a informar la comunitat escolar sobre el funcionament dels centres, així com de les activitats que es realitzen, però rebutjam la intenció del Ministeri de propiciar la competència dels centres entre si.

4t L'autonomia de gestió dels centres ha estat una reivindicació històrica d'aquesta Confederació, però s'ha de garantir l'existència dels mitjans materials i els recursos humans suficients. Consideram improcedent que s'obri la possibilitat d'obtenir recursos procedents de llogers de les instal·lacions; el que si que s'hauria de potenciar és la coordinació dels Ajuntaments i dels Consells Escolars dels centres per tal que es garanteixin activitats fora de l'horari escolar.

5è Sembla positiva la idea de forçar

els centres privats concertats a admetre l'alumnat amb necessitats educatives especials, que fins ara només s'escolaritzaven en centres públics.

6è L'avaluació des de dins i des de fora del sistema educatiu i dels centres escolars és necessària, com també ho és que s'arbitrin les mesures que corregeixin les deficiències.

Des de la Confederació d'STEs seguim manifestant que no es pot millorar la qualitat del nostre sistema educatiu, sense la inversió requerida. Les despeses en educació estan bastant allunyats del tan demanat 6% el PIB i la qualitat no es pot millorar reforçant les jerarquies, si no il·lusionant el professorat, i per a la motivació i la participació és necessari que davant tots els canvis que es produixin la negociació es faci amb la informació, l'opinió i el suport de les peces claus de tot canvi educatiu: les professores i els professors.

RESOLUCIÓ DEL PLENARI CONFEDERAL

El Plenari Confederal de la Confederació d'STEs, reunit a Madrid els dies 18 i 19 de febrer, manifesta la seva preocupació pel creixent empait a què es veu sotmesa l'Escola Pública que es concreta en:

1. Un important retall pressupostari en l'aplicació de la LOGSE, producte de l'absència d'una llei de finançament que ha estat substituïda per polítiques, com les 77 mesures, que sota la capa de l'"eficàcia", amaguen l'incompliment dels objectius inicials de la Reforma Educativa.

2. La iniciativa legislativa (LEPEGO) del govern d'aplicació obligatòria a tot l'Estat que:

– Posa les bases per a la privatització

de l'Ensenyança Pública.

– Limita la gestió democràtica dels centres docents quan trasllada la capacitat executiva als directors i perd l'oportunitat de potenciar la capacitat dels òrgans col·legiats.

– Ressuscita la carrera docent, reiteradament refusada pel professorat.

– Incrementa la jerarquització.

– Aposta per una resolució autoritària dels conflictes de convivència en els centres, front als mètodes de resolució de conflictes dialogants i col·lectius.

Des de la confederació d'STEs estam convençuts que estam davant un episodi més de la política de desmantellament de l'Estat del Benestar i privatització dels serveis públics concretada en l'àmbit

educatiu en la renúncia a un projecte progressista d'Escola Pública, universal, gratuïta i de qualitat.

Des d'STEs fomentarem un ampli consens social en defensa de l'Escola Pública amb l'objectiu de frenar els continus atacs que aquesta sofreix.

Com a conclusió per a la defensa de l'Escola Pública, els STEs plantejam: "AQUESTA LLEI S'HA D'ATURAR"

Reiteram l'exigència d'una llei de finançament i la negociació global de la Reconversió originada per la LOGSE, al mateix temps que defensam la necessitat d'aprofundir en la gestió democràtica front a la jerarquització.

Madrid, 19 de febrer de 1995

8 de març, DIA DE LA DONA TREBALLADORA 1975 - 1995: 20 ANYS I CONTINUEM!

Aquest any, el 8 de març, les organitzacions, associacions i col·lectius feministes de l'estat espanyol, a més de celebrar el dia internacional de les dones, també recordem que fa 20 anys que a l'estat espanyol es va iniciar aquest dia de "toc d'atenció", de lluita i reivindicació, els orígens del qual els hem de cercar a 1911, data que és ignorada per la major part de llibres de text, tota vegada que la història de les dones sol estar silenciada.

L'ORGANITZACIÓ DE DONES DE L'STEI, igual que la resta d'organitzacions feministes, arribem cada 8 de març al nostre àmbit de treball, en el nostre cas als centres educatius, amb informació, propostes de treball, alternatives ... per tal d'impulsar la participació activa de les dones, i propiciar que a més de sortir al carrer aquest dia, que amb la nostra actitud, la nostra tasca, la nostra forma d'organitzar-nos ... evitem que la nostra història segueixi sent silenciada.

En aquests 20 anys, s'han produït canvis ben significatius dins la societat, però els canvis no sempre signifiquen avanços ni conquestes consolidades. Cap aspiració social s'aconsegueix sense la pressió organitzada, i si aquesta pressió s'ha fet des dels moviments feministes s'han aconseguit també resultats satisfactoris malgrat encara resten moltes aspiracions per aconseguir i molts de drets encara no s'han fet reals per a una gran part de dones.

Es per això que després de 20 anys encara:
EXIGIM que no es faci cap passa enrera en els drets i condicions de les dones.

TEIXIM la solidaritat en tots els camps i espais en els que ens anem incorporant: partits polítics, sindicats, professions tradicionalment ocupades per als homes.

FORMEM part de les distintes plataformes per donar respostes contundents davant la precarietat de l'ocupació, de la marginació laboral dels majors de 40 anys, de la feminització de la pobresa...

DENUNCIEM les actuacions o situacions que suposen discriminació per a les dones que encara avui dia no hem arribat aconseguir: "A igual treball, igual salari".

L'equitativa distribució de les tasques domèstiques i de l'atenció i cura de les persones malaltes i d'edat (tasques que suposen entre el 11.4 i 20.2 per cent de la despesa del Producte Interior Brut.

COL·LABOREM amb la nostra aportació personal i d'organització amb altres grups i institucions per tal d'eradicar les manifestacions sexistes en la nostra societat, mitjançant l'elaboració, difusió i foment de material de coeducació, fomentant trobades i jornades per aconseguir una formació adient del professorat.

CONTRIBUÏM a la solidaritat amb altres dones d'altres pobles, races, ètnies ... no solament amb l'ajut en situacions d'injustícia social extrema, sinó també ensenyant la vertadera història de les dones.

REIVINDICAM que l'àmbit del que és públic no sigui ocupat i monopolitzat per un sol gènere i, que el món del que és privat sigui traslladat a l'esfera pública, perquè per millorar les condicions de vida en quant a vivenda, salut, educació, treball i autonomia personal es demostra que no es pot avançar en el que és públic sense defugir del que és privat.

INSTEM a l'articulació dels mecanismes que siguin necessaris per tal que els maltractaments, que a vegades arriben a la mort, no suposin l'alarmant xifra creixent d'aquests darrers anys.

Des del nostre sindicat seguirem treballant en les accions que calguin, sumant els esforços per tal de superar el desequilibri, la desigualtat, l'acceptació de la diversitat i per tots els plantejaments que siguin elements essencials en un estat de benestar.

L'STEI i el Dia de la Dona Treballadora

"Tomàtecs verds fregits"

Material Didàctic per a alumnes d'ESO:

- Vídeo amb la pel·lícula "Tomàquets verds fregits".
- Quadern d'activitats relacionades amb el tema

El tindreu a disposició dels centres a l'*Escola de Formació en Mitjans Didàctics*, a partir del dia 6 de març.

Els interessats, crida al telèfon 41 86 26

Recordant en Guillem d'Efak

Ha mort en Guillem Fullana Hada d'Efak (15-2-95). Home polifacètic, únic i singular; negre i blanc, africà i mallorquí a la vegada; escriptor, poeta, autor teatral, compositor, músic i cantant. Tot això a la vegada. Home fidel a la terra, destacat defensor del que és nostre.

Guillem d'Efak, autor de "El poeta i el mar" s'ha embarcat definitivament des d'aquest país d'illencs perifèrics cap al món infinit de la mar blava, cap al bell món de tots. Ens dol la seva absència, però ens consola la presència de la seva obra i el seu testimoni d'estima i fidelitat a la terra.

Mònica, Margalida i Guillerma
(Poema tramès per la família de Guillem d'Efak en la seva memòria)

COMIAT

*Adéu Guillem d'Efak.
Serà mala d'emprendre
la vida sense tu,
i n'eres ben conscient
quan te n'anares.
Ho havies de fer
perquè la infància
pot ser qualsevol cosa
manco eterna.
I tanmateix
t'enyoraré una mica més
cada horabaixa.
Procuraré, tot sol,
denejar els dies
i els somnis que me resten;
tanmateix
serà molt gris viure
amb el capell de vidre
esmicolat.*

Torre de l'Amor, 4 Apartat 142
Tel. (971) 724176 Fax 726252
07001 Palma de Mallorca

NOVETATS

DE L'EDITORIAL MOLL
EN EL CAMP DE L'ENSENYAMENT
DE LA LLENGUA CATALANA

Fins ara hi havia disponibles *Ansa per Ansa*, pel primer curs d'EGB, i la sèrie *CALIDOSCOPI (Llumeneret Blau, Alimara, Llanterna, Neó i Deiòl 1,2 i 3)* que abarca des del primer cicle de Primària fins al primer cicle d'ESO -el segon cicle està cobert pels Giny 1 i Giny 2-.

Aquestes obres segueixen vigents i disponibles, però els autors i l'editor han cregut convenient d'iniciar una nova sèrie de Llenguatge que reculli totes les aportacions de la més moderna metodologia de l'ensenyament d'idiomes.

D'una part, el llibre *Ansa per Ansa*, del qual en són autors l'equip format per Elisabet Abeyà, Maria Fortuny, Assumpta Mascaró i el dibuixant Andreu Terrades, ha estat actualitzat. Ara té un nou format i ha quedat dividit en tres quaderns que faciliten la possibilitat d'usar-lo en cursos diferents, des de l'Educació Infantil fins al segon curs del primer cicle de Primària.

Per altra part, els components del Seminari de Didàctica del Català de l'ICE-CENC (A. Artigues, R. Bassa, M. Cabor, R. Díaz, J. Lladoner, i I. Pastor), autors de la sèrie *CALIDOSCOPI*, han iniciat una nova sèrie titulada *ALBA*, el primer llibre de la qual acaba de sortir i ve a ser l'equivalent del *Llumeneret Blau* que s'usava a segon curs del Cicle Inicial.

D'aquesta manera l'Editorial Moll ofereix al professorat la possibilitat de triar entre una sèrie ben coneguda i experimentada, que -com hem dit- seguirà disponible, i la nova sèrie *ALBA*.

CONFERÈNCIA

al

Club Diario de Mallorca

“És bàsic el valor de la il·lusió, l'aprendre a viure amb esperança, ternura i sensibilitat per aconseguir una societat amb més il·lusió”.

El director del programa editorial Alauda-Anaya, Fernando G. Lucini va oferir una conferència sobre “Valors i Reforma Educativa”, el passat 25 de gener, que va reunir més de dos-cents professors interessats en aquest aspecte innovador de la reforma com és l'Educació en Valors. L'acte va ser organitzat per l'STEI i patrocinat pel Grupo ANAYA.

“Es tracta d'educar als nins en els valors bàsics de la persona. D'aquesta manera, l'ensenyança no serà només cognitiva, sinó que es donarà un procés d'humanització”. Foto: Pere Carmona i Damians.

Fernando G. Lucini va reunir més de dos-cents professionals de l'ensenyament interessats en les innovacions de la Reforma.

Foto: Pere Carmona i Damians.

BIBLIOTEQUES DE LA XARXA DEL Consell Insular de Mallorca

LOCALITAT	ADREÇA	CP	Tlf.	LOCALITAT	ADREÇA	CP	Tlf.
Alaró	Can Roig, 1	07340	510069	Mancor de la Vall	Metge Josep Mateu	07312	
Algaida	del Rei, 8	07210		Maria de la Salut	Sant Miquel, 11	07519	
Andratx	Constitució, 5	07150		Pont d'Inca Nou (Marratxí)	Caüls, 21	07009	
Ariany	Maria, 3	07529		Pòrtol (Marratxí, CP)	Ctra. de Pòrtol	07141	
Artà	Na Batlessa	07570	835267	Montuiri	de la Pau s/n	07230	
Colònia de St Pere (Artà)	Pl. d'en Pèsol s/n	07579	589297	Muro	Sants Apòstols, 1	07440	
Binissalem	Can Gelabert	07350		Petra	Font, 1	07520	830176
Búger	Ramon Llull, 4	07311		sa Pobla	Asalto, 13	07420	
Bunyola	Pl. Andreu Estarelles	07110	615299	Pollença	Guillem Cifre de Col.	07460	
Calvià	Pl. de l'Església s/n	07184	670520	Porreres	Pl. d'Espanya, 17	07260	
Es Capdellà (Calvià)	Pl. de l'Església s/n	07196	103113	Puigpunyent	Sa Travessia, 15	07194	
Magalluf (Calvià)	Sorolla, 3	07182	131973	P. Rafel Ginard (Sant Joan)	Consistori, 1	07240	
Peguera (Calvià)	del Pozo, s/n	07160	685537	Mn. S.Galmés Sant Llorenç	Clavell, 5	07530	569083
Sta. Ponça (Calvià)	Son Pillo, Inst. F.P.	07180	694137	Son Carrió (Sant Llorenç)	Major, 4	07540	569619
Son Ferrer (Calvià)	Au del Paradís, s/n	07182	100781	Santa Eugènia	Josep Balaguer, s/n	07142	
Campanet	Major, 42	07310		Joan Mascaró(Sta Margalida)	Constitució, 6	07450	
Campos	Convent, s/n	07630	651181	Can Picafort (Sta Margalida)	Eng. Gabriel Roca, 6	07458	850310
Cala Rajada (Capdepera)	Hernan Cortés, 44	07585	564932	Santa Maria	Josep Calafat, 3	07320	
Consell	Antoni Maria Alcover, 2	07330	142019	Santanyi	Centre, 28	07650	
Esporles	des Quarter, 39	07190		Biniamar (Selva)	Selva, 15	07369	514728
Felanitx	de la Mar, 1	07200		Caimari (Selva)	Pl. Major	07314	875064
Fornalutx	Vicari Solivelles, 9	07109		Moscari (Selva)	Pl. Major, 1	07314	875158
Inca	Dureta, 5	07300	880276	Selva	Pl. Major, 1	07313	515006
Inca "Crist Rei"	Héroes de Baleares, 28	07300	504597	Sencelles	Antoni Maura, 5	07140	
Lloret de Vistalegre	Costa des Pou, 13	07518		Sineu	Sant Francesc, 1	07510	
Lloseta	Comte d'Aiamans	07360		Sóller	Batac, s/n	07100	633111
Llubi	Ample, 1	07430		Cala Millor (Son Servera)	Molins, 23	07560	586261
S'Arenal (Llucmajor)	Berga, 64	07600	490002	Valldemossa	Pl. Constitució, 1	07170	
Manacor	Muntaner, 12	07500	849102	Vilafranca	Pl. Major, 1	07250	

**Consell Insular
de Mallorca**